dr Martyna Rzepecka

Autoreferat

Wydział Sztuk Pięknych
Uniwersytet Mikołaja Kopernika
Toruń 2026

Spis treści

1. Imię i nazwisko 5

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne - z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej 5

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych 7

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) 8

- Wstęp 11
- Proces. Poszukiwania. Początek (2008-2013) 13
- Wielowymiarowość dzieła (2013-2017) 21
- ciałoryty (2017-2023) 33
- Inne (2017-2025) 39
- Przepracowanie ciała. Geneza dzieł wskazanych jako osiągnięcia habilitacyjne 47
- Przepracowanie ciała. Ciąg dalszy (2024-2025) 55
- Epilog 63

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej 68

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę 72

7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6 wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej 78

Bibliografia 80

1. Imię i nazwisko: Martyna Rzepecka

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

2017
Tytuł doktory sztuk plastycznych w zakresie sztuk pięknych
Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Tytuł rozprawy doktorskiej: *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością*
Promotor: prof. dr hab. Jędrzej Gołaś
Recenzent: prof. dr hab. Grzegorz Nowicki
Recenzent: prof. dr hab. Arkadiusz Marcinkowski

2014
Tytuł magistry sztuki na kierunku Grafika (specjalność: Grafika warsztatowa)
Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Tytuł dyplomu artystycznego: *Trans_figuracje*
Część uzupełniająca: *Erotic video*
Promotor: prof. dr hab. Marek Basiul
Promotorka części uzupełniającej: dr hab. Izabella Retkowska
Recenzent: dr hab. Michał Rygielski, prof. UMK

2013
Tytuł magistry sztuki na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych (specjalność: Media rysunkowe)
Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Tytuł dyplomu, część artystyczna: *Smakowanie obrazem*
Tytuł dyplomu, część teoretyczna: *Znaczenie rysunku we współczesnej sztuce polskiej na podstawie Ogólnopolskiej Wystawy Rysunku Studenckiego - Rysować w Toruniu*
Promotor części artystycznej: prof. dr hab. Jędrzej Gołaś
Recenzentka części artystycznej: prof. dr hab. Elżbieta Jabłońska
Promotorka części teoretycznej: dr Bernadeta Didkowska
Recenzentka części teoretycznej: prof. dr hab. Wiesława Limont

2011
Tytuł licencjata na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych (specjalność: Media rysunkowe)
Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Tytuł dyplomu, część artystyczna: *Kobieta codzienna*
Tytuł dyplomu, część teoretyczna: *Erotyzm w reklamie*
Promotor części artystycznej: prof. dr hab. Jędrzej Gołaś
Recenzent części artystycznej: dr hab. Witold Pochylski, prof. UMK
Promotor części teoretycznej: dr hab. Marcin Jaworski, prof. UMK
Recenzent części teoretycznej: dr Andrzej Krzywka

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych

17.04.2014 - 30.06.2018
Członkini zespołu Działu Edukacji w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu (przygotowanie i prowadzenie warsztatów artystyczno-edukacyjnych, projektowanie materiałów oraz publikacji edukacyjnych) / umowa zlecenie

25.09.2017-30.06.2020
Asystentka w Pracowni Grafiki Cyfrowej prowadzonej przez prof. dra hab. Arkadiusza Marcinkowskiego, Katedra Grafiki Interdyscyplinarnej, Wydział Sztuk Wizualnych, Akademia Sztuki w Szczecinie / umowa zlecenie

28.08.2017- 30.09.2018
Katedra Sztuk Wizualnych, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy (obecnie Politechnika Bydgoska im. J. i J. Śniadeckich) / umowa o pracę, od 28.08.2017 do 21.02.2018 na stanowisku asystentki, od 22.02.2018 stanowisko adiunktki

1.10.2018 - …
Wykładowczyni na kierunku Grafika, Collegium Da Vinci w Poznaniu / umowa o pracę od 1.10.2018 do 30.09.2020, umowa zlecenie od 1.10.2020 do teraz

1.10.2020 - …
Adiunktka w Katedrze Rysunku, Instytut Sztuk Plastycznych i Konserwacji Dzieł Sztuki, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu / umowa o pracę od 1.10.2020 na stanowisku asystentki, od 22.02.2021 stanowisko adiunktki

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.)

W tym miejscu chciałabym zaprezentować oraz w dalszych fragmentach niniejszego autoreferatu (str. 47) omówić prace wskazane przeze mnie jako osiągnięcia habilitacyjne, realizowane po uzyskaniu stopnia doktory, które tworzyłam w ramach kilkuletniego projektu badawczego *Left Hand Exercises*.

Wskazane przeze mnie dzieła to prace graficzne, rysunkowe oraz obiekty, podejmujące temat przepracowania ciała, ograniczeń uniemożliwiających dotychczasowe funkcjonowanie, w tym działalność artystyczną. Jestem osobą praworęczną, od kilku lat zmagam się z powracającymi kontuzjami prawej dłoni, ze względu na pracę w technikach linorytu (od 2008 roku) oraz treningi szermierki (od 2016 roku). W projekcie *Left Hand Exercises* podjęłam próbę przeniesienia tych ograniczeń na nową wartość artystyczną, wykorzystując do działań twórczych wyłącznie lewą rękę. Efektem tego eksperymentu jest zestaw 13 prac (pojedynczych i cyklów) zrealizowanych w latach 2023-2025.

Dodatkowo wskazane dzieła zostały przedstawione i opisane w recenzowanej monografii *Martyna Rzepecka. Left Hand Exercises*, opublikowanej przez Wydawnictwo Naukowe UMK w Toruniu w 2026 roku. Zawiera ona dokumentację prac, spis wystaw, na których upublicznione zostały dzieła z projektu *Left Hand Exercises* oraz teksty osób eksperckich zaproszonych do publikacji. Katalog w wersji drukowanej i elektronicznej, został dołączony do załączników niezbędnych w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Wykaz prac:

1. *myself and mine(r)*, cykl linorytów leworęcznych, 2023:
myself and mine(r) 1, linoryt leworęczny, 100 × 70 cm, 2023
myself and mine(r) 2, linoryt leworęczny, 70 × 100 cm, 2023
myself and mine(r) 3, linoryt leworęczny, 70 × 100 cm, 2023
myself and mine(r) 4, linoryt leworęczny, 50 × 70 cm, 2023
myself and mine(r) 5, linoryt leworęczny, 42 × 29,7 cm, 2023
myself and mine(r) 6, linoryt leworęczny, 70 × 100 cm, 2023

2. *myself and mine(r)*, cykl rysunków leworęcznych, 2023:
myself and mine(r) 1, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 70 × 50 cm, 2023
myself and mine(r) 2, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 50 × 70 cm, 2023
myself and mine(r) 3, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 50 × 70 cm, 2023
myself and mine(r) 4, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 50 × 70 cm, 2023
myself and mine(r) 5, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 50 × 70 cm, 2023
myself and mine(r) 6, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 59 × 92 cm, 2023
myself and mine(r) 7, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 70 × 50 cm, 2023
myself and mine(r) 8, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 100 × 60 cm, 2023
myself and mine(r) 10, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 70 × 50 cm, 2023
myself and mine(r) 11, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 65 × 81 cm, 2023

myself and mine(r) 12, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 60,5 × 89 cm, 2023
myself and mine(r) 13, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 63 × 91 cm, 2023
myself and mine(r) 14, rysunek leworęczny (węgiel, tusz, akryl, ołówek), 50 × 70 cm, 2023

3. *myself and mine(r) 6_0*
linoryt próbny, 70 × 100 cm, 2023

4. *Le Charbonnage*
mała forma graficzna, linoryt, 14,8 × 21, 2023

5. *from and to Genk*
cykl szkicowników, cztery sztuki, każdy 21 × 14,8 cm, 2023

6. *ode to the right hand*
obiekt rysunkowy, 300 × 45 cm, 2023

7. *Left Hand Exercises*
wideo, 00:03:53, 2023-2024

8. *rest*, cykl druków cyfrowych na dibondzie, 2024:
rest, druk cyfrowy na dibondzie, 65 × 95 cm, 2024
rest 2, druk cyfrowy na dibondzie, 73 × 50 cm, 2024
rest 3, druk cyfrowy na dibondzie, 58 × 40 cm, 2024

9. *narzędzie*
obiekt, stal, metal, spaw, 104 × 10 cm, 2024

10. *left hand warm-up*, cykl linorytów leworęcznych, 2025:
skills (graphomotor), linoryt leworęczny, 100 × 70 cm, 2025
stairs, linoryt leworęczny, 70 × 50 cm, 2025
strings, linoryt leworęczny, 70 × 50 cm, 2025
star, linoryt leworęczny, 70 × 50 cm, 2025

11. *from and to Daugavpils*
szkicownik, 21 × 14,8 cm, 2025

12. *matryca ochronna*
obiekt, linoleum, materiał, 20 × 42 cm, 2025

13. *oburęczność*
obiekt, materiał, kolaż, szycie, 32 × 10 × 7 cm, 2025

Wstęp

Ciało jest pierwszym narzędziem twórczym. Z niego pochodzi gest podyktowany emocjami, samopoczuciem, ale też możliwościami ciała i jego kondycji w danym momencie. *Przeżywanie ciała „wyrysowuje" na ciele mapę stopnia intensywności przeżyć, która towarzyszy człowiekowi przez całe życie, kształtuje jego stosunek do samego siebie, sposób wchodzenia w relacje, rodzaje aktywności, jakie podejmuje, ustanawia relację pomiędzy światem wewnętrznym a światem zewnętrznym*[1]. Zaangażowanie w proces to najbardziej istotny, jeśli nie fundamentalny element mojej twórczości. Nie interesuje mnie efekt eksperymentu, lecz trwanie w nim. Rysowanie, poszukiwanie odpowiedniej i satysfakcjonującej linii, śladu nie tylko na kartce papieru. Wreszcie rycie rysunku w matrycy graficznej i towarzyszący mu wysiłek fizyczny. Napięcie ciała związane z pracą w opornej materii linoleum. Jednocześnie obserwacja wpływu procesu na ciało, przeżywanie ciała. Odciski na skórze, odbite na niej żłobienia z matrycy, przyklejające się ścinki linoleum i ostatecznie zmęczenie ciała. Ból kręgosłupa, kolan, dłoni… podobny ból pojawia się podczas przeciążenia fizycznego w wyniku treningów. W moim przypadku treningów szermierki. Techniką wypukłodruku zajmuję się od 2008 roku. Szermierkę trenowałam przez kilka lat w dzieciństwie, po czym wróciłam do niej na stałe w 2016 roku. Obie dyscypliny odgrywają kluczową rolę w moim życiu, stanowiąc jedne z najważniejszych obszarów aktywności i zainteresowań. Kształtujące mój rozwój oraz codzienne funkcjonowanie. Wynikające z wewnętrznej potrzeby działania. Jak się okazuje, przez lata praktyki, wzajemnie się uzupełniające, wpływające na świadomość ciała i jego wykorzystania jako podstawowego narzędzia pracy.

W okresie dwudziestolecia międzywojennego w polskim środowisku artystycznym działała inna artystka, której aktywność również obejmowała grafikę warsztatową i fechtunek. W twórczości Wiktorii Goryńskiej obie dyscypliny odgrywały istotną rolę. Szermierka była bezpośrednią inspiracją. Graficzka przedstawiała kadry z szermierczych pojedynków. *Autorka kilkunastu unikatowych (…) drzeworytów przedstawiających ćwiczenia i zawody szermiercze oraz portrety szermierzy, propagowała także wiedzę o tej elitarnej dyscyplinie sportowej*[2] (jest autorką m.in. ilustracji do podręczników do uprawiania dyscyplin sportowych).

W mojej działalności dwoistość fechtunku i grafiki objawia się w innym kontekście - pracy z ciałem i obserwacji, jak się ono zachowuje podczas wysiłku związanego z opracowywaniem matrycy graficznej. A także podczas treningów oraz szermierczych pojedynków. Okazuje się, że sposoby władania dłutem oraz floretem są podobne. Rękojeść jednego i drugiego narzędzia zmusza mnie do podobnego chwytu prawej dłoni. Po latach praktyki i pracy tymi narzędziami doszło do jej zmęczenia i kontuzji. *Ograniczenie zakresu ruchu w obszarze prawej kończyny górnej względem lewej (…). Odmienne czucie powierzchowne w obszarze trzech pierwszych palców prawej dłoni względem lewej*[3].

1 M. Rogowska-Stangret, *Ciało - - poza Innością i Tożsamością*, Fundacja Terytoria Książki, Gdańsk 2016, s. 270.

2 K. Kulpińska, *Matryce, odbitki - - ślady kobiet*, Wydanictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2017, s. 243.

3 fragment opisu badania fizjoterapeutycznego, Poznań 2023.

Proces. Poszukiwania. Początek (2008-2013)

Ciało jest
przedstawiane, analizowane, rozkładane na czynniki pierwsze,
powielane,
dzielone,
badane,
powiększane,
pomniejszane,
badane
w ruchu
i spoczynku[4].

4 M. Rogowska-Stangret, *Ciało - - poza Innością i Tożsamością*, Fundacja Terytoria Książki, Gdańsk 2016, s. 6.

Moje zainteresowanie warsztatowymi technikami graficznymi zrodziło się na pierwszym roku studiów na kierunku Grafika na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, w Pracowni Wypukłodruku (2008-2014) prowadzonej przez prof. Marka Basiula oraz dra hab. Michała Rygielskiego, prof. UMK. Od początku interesowała mnie figuracja, ludzkie ciało, które w pierwszych pracach było jedynie wizualną inspiracją. Wtedy ćwiczyłam proporcję i konstrukcję. Ciało, które następnie w szkicach i projektach do linorytów zostało zdeformowane, sfragmentaryzowane. Później zaczęła mnie interesować jego zmienność i natura. Świadomość ciała.
Tworząc projekty pod grafikę, dokonywałam i dalej dokonuję obcowania z ciałem: obrysowywania go, obfotografowywania, obserwowania. Myślę, że wpływ na to miała m.in. moja aktywność fizyczna. Jednak od początku konsekwentnie skupiałam się na fragmencie i pozbawianiu ciał konkretnego portretu. Podejmując próbę odejścia od dosłowności na rzecz budowania napięcia związanego z odczytywaniem grafiki, pozostawiam jednocześnie odbiorczyni i odbiorcy pole do interpretacji moich prac. Przykładem pierwszych upodobań w stronę cielesnego fragmentu są grafiki *Rozczłonkowana* (2010) oraz *Trzy gracje* (2011) wykonane w technikach łączonych (linoryt i drzeworyt).
W tym samym czasie (2009-2013), studiowałam drugi kierunek - Edukację artystyczną w zakresie sztuk plastycznych, specjalność: Media rysunkowe, ponieważ zależało mi na jeszcze większej praktyce w dziedzinie rysunku, ćwiczeniu gestu i percepcji. Ponadto przy wyborze specjalności na kierunku Grafika przez kilka miesięcy pracowałam w dwóch pracowniach warsztatowych - wcześniej wspomnianej Pracowni Wypukłodruku oraz Pracowni Multimediów - prowadzonych przez prof. dra hab. Leszka Kiljańskiego i drę hab. Izabelę Retkowską.
Doświadczenia zdobywane podczas mojej edukacji na obu kierunkach wzajemnie się uzupełniały. Trójpolowy podział rysunku (rysunek klasyczny, rysunek intermedialny oraz rysunek projektowy) na specjalności Media rysunkowe otworzył mnie na realizacje wielkoformatowe. Głównie poprzez działania eksperymentalne podczas zajęć z Notacji rysunkowych prowadzonych przez prof. dra hab. Bogdana Chmielewskiego i prof. Elżbietę Jabłońską oraz zajęcia z rysunku, nie tak zupełnie klasycznego prowadzonego przez dra hab. Witolda Pochylskiego prof. UMK oraz prof. dra hab. Jędrzeja Gołasia.

Co więcej, studia na kierunku Edukacja artystyczna pozwoliły mi na szerszy eksperyment w sposobie prezentacji prac, poszerzenia dotychczasowych działań oraz przeniesienie prac „płaskich" w obiekt i instalację. Natomiast uczestniczenie w zajęciach z animacji na kierunku Grafika, prowadzonych przez drę hab. Izabelę Retkowską, wpłynęło na zainteresowania w dziedzinie sztuki wideo, które przez pewien czas miały znaczący wpływ na moją działalność artystyczną (teraz prace wideo realizuję rzadziej). Natomiast sama grafika warsztatowa osadziła mnie głęboko w procesie, w którym praca nad matrycą graficzną była i wciąż jest najprzyjemniejszym elementem twórczości artystycznej.
Z czasem, w trakcie technologicznego procesu, jakim jest wycinanie w matrycy graficznej, zaczęła mnie interesować ona (matryca) jako indywidualna materia. Ten czasochłonny i pochłaniający mnie w pełni proces, podczas którego dokonuję wyboru odpowiednich narzędzi i sposobów cięcia, silnie wpływa na mój zmysł dotyku. (…) pełne zaangażowanie w jej opracowywanie powoduje pewnego rodzaju ucieleśnianie matrycy, która obecnie w mojej działalności artystycznej staje się odrębnym dziełem oraz komponentem innych.[5] Opracowywanie matrycy graficznej, rycie w jej powierzchni to dla mnie swego rodzaju medytacja, ale też lata prób mierzenia się z oporną materią linoleum.

5 M. Rzepecka, *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością* [niepublikowana rozprawa doktorska], Toruń 2017, s. 7.

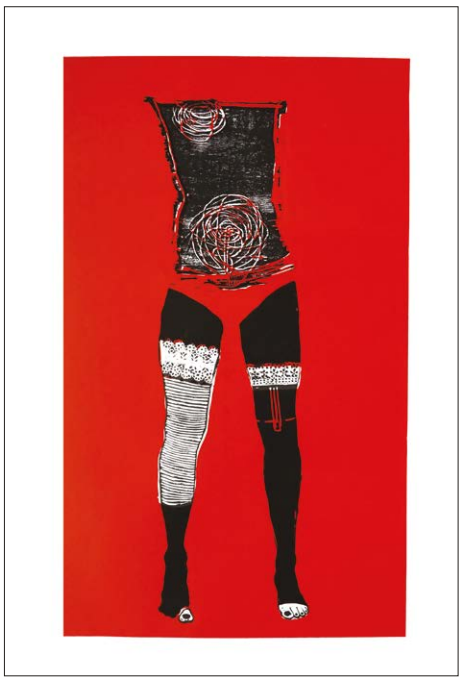

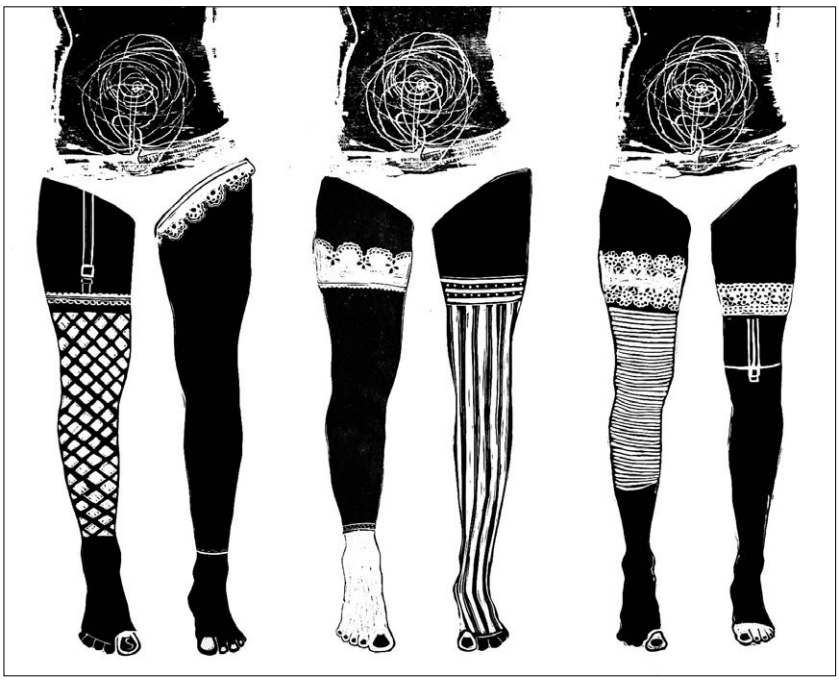

Il. 1. *Rozczłonkowana*, linoryt i drzeworyt, 100 × 70 cm, 2010, źródło: archiwum prywatne
Il. 2. *Trzy gracje*, linoryt i drzeworyt, 70 × 100 cm, 2011, źródło: archiwum prywatne

Pierwsze wielkoformatowe linoryty (wcześniej były to prace zamykające się w formacie 100 × 70 cm lub większe, jednak niezajmujące całej powierzchni papieru) zrealizowałam w ramach pracy dyplomowej (2014) zatytułowanej *Trans_figuracje*. Był to cykl 5 linorytów, formatu 100 × 140 cm. Promotorem pracy był prof. Marek Basiul. Wtedy też powstała jedna z pierwszych prac wideo-obiektów *Erotic video*, aneks zrealizowany pod opieką dry hab. Izabeli Retkowskiej.
Rok wcześniej ukończyłam dyplom na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, w ramach którego zrealizowałam instalację pt. *Smakowanie obrazem*, również z wykorzystaniem sztuki wideo. Promotorem pracy był prof. dr hab. Jędrzej Gołaś.
W magisterskich pracach dyplomowych na kierunkach Grafika i Edukacja artystyczna kontynuowałam zainteresowanie ciałem.
W przypadku dyplomu graficznego (zarówno w cyklu grafik, jak i w realizacji wideo) ciało stało się wizualną inspiracją. W cyklu grafik *Trans_figuracje* ciała nakładają się

i zatracają w sobie, są pogrążone w ekstazie. W linorytach wykorzystałam symbol charakterystyczny dla męskich i żeńskich genitaliów, jednocześnie pozbawiając postaci głów (co jest kontynuacją mojej dotychczasowej postawy twórczej). Odcinam tym samym od uprzedzeń i nie pozwalam na doszukiwanie się stereotypowych schematów w podejściu do ludzkiej cielesności. Anonimowość postaci ma także sugerować jedność, rozmywać pierwiastek podmiotowy, tak, by odbiorczyni i odbiorca nie oczekiwali konkretnych przedstawień, lecz wczuwali się w całość przeżywanego aktu.

Il. 3. *Trans_figuracje*, dyplom magisterski na kierunku grafika, Galeria na Wydziale Matematyki i Informatyki UMK, Toruń 2014, źródło: archiwum prywatne

Il. 4. *Erotic video*, instalacja, Galeria na Wydziale Matematyki i Informatyki UMK, Toruń 2014, źródło: archiwum prywatne

Il. 5. *Trans_figuracje 2*, linoryt, 100 × 140 cm, 2014, źródło: archiwum prywatne
Il. 6. *Trans_figuracje 4*, linoryt, 100 × 140 cm, 2014, źródło: archiwum prywatne

Natomiast w *Erotic video dokonuję eksploracji wrażliwości ludzkiej skóry na bodźce zewnętrzne za pomocą własnej cielesności. Kadry ukazujące zbliżenia skóry, poprzez graficzną ingerencję i animowanie jej fragmentami, stają się abstrakcyjnymi formami. Kolejne obrazy ukazują plastyczność ludzkiego ciała, jego wrażliwość na dotyk, płyny i inne doznania sensualne (…). To fuzja delikatnych dźwięków i obrazów, dla których kontrastem staje się sam tytuł wideo zaczerpnięty z angielskiego terminu określającego filmy dla dorosłych. Subtelność i dyskretność mojej realizacji sytuuje go w zdecydowanej opozycji do oczywistych prymitywnych przedstawień fizycznego aktu…*[6].

6 M. Rzepecka, *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością* [niepublikowana rozprawa doktorska], Toruń 2017, s. 32.

Il. 7. *Erotic video,* wideo, 00:03:54, 2014, źródło: archiwum prywatne

Z kolei w dyplomie magisterskim *Smakowanie obrazem* ciało zostało przedstawione w sposób niedosłowny, jako całościowy receptor, *miejsce przechodzenia impulsów docierających ze świata, jak i tych wychodzących z ciała*[7]. W pracy tej przedstawiłam zainteresowanie ciałem, które czuje, odbiera i reaguje. Głównym założeniem było wykorzystanie zjawiska synestezji (łączenia wrażeń zmysłowych). Zafascynowana ludzką intymnością oraz wrażliwością ciała na bodźce do stworzenia pracy artystycznej wykorzystałam motyw afrodyzjaków, które wpływają na uwarunkowania zmysłowe. Była to instalacja site specific: pomalowane na delikatny odcień różu pomieszczenie, którego zadaniem było stworzenie bezpiecznej przestrzeni na kształt wnętrza ludzkiego ciała - jamy brzusznej, macicy.

7 M. Bakke, *Ciało otwarte. Filozoficzne reinterpretacje kulturowych wizji cielesności*, Wydanictwo Naukowe IF UAM, Poznań 2000, s. 9.

Il. 8. *Smakowanie obrazem,* dyplom magisterski na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, wystawa *Dyplom 2013* w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu, 2014, źródło: archiwum prywatne
Il. 9. *Smakowanie obrazem*, obrona dyplomu magisterskiego na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, Katedra Rysunku, 2013, źródło: archiwum prywatne

W środku stół z nietradycyjną zastawą, za którą posłużyły tablety, na nich wyświetlane były 4 realizacje wideo-art. Do każdej z czterech animowanych kompozycji afrodyzjakalnych dźwięk stworzyła Weronika Partyka (klasycznie wykształcona saksofonistka ze Szczecinka, skupiona na muzyce współczesnej, elektroakustycznej, oraz muzyce tradycyjnej. Ukończyła Akademię Muzyczną w Poznaniu, Akademię Muzyczną w Lublanie oraz uzyskała certyfikat „Music Production" na SAE Institiute Ljubljana). Ruch w animacjach podyktowany był dźwiękiem i odwrotnie. Doznania wizualno-dźwiękowe wzajemnie się uzupełniały. Odbiorczynie i odbiorców zaprosiłam do wykreowanej przeze mnie przestrzeni, w której zależało mi na całościowym odbiorze dzieła, skupieniu jego/jej uwagi na sytuacji tu i teraz, bez udziału czynników zewnętrznych. Ostatecznie instalacja *Smakowanie obrazem*, oddziaływała na zmysł wzroku i słuchu jednocześnie.
Praca dyplomowa *Smakowanie obrazem* była nominowana do Medalu prof. Janusza Boguckiego, wtedy jeszcze na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych (obecnie kierunek Sztuka mediów i edukacja wizualna), przyznawanego za najlepszą pracę magisterską obejmującą dyplom artystyczny i pracę teoretyczną. Instalacja prezentowana była na wystawach *Dyplom 2013* w Centrum Sztuki Współczesnej Znaki czasu w Toruniu (2014), *Uczulenie na kolor*, Galeria Labirynt Lublin (2014) oraz *Smakowanie obrazem*, Galeria R w Poznaniu (wystawa indywidualna, 2014). Pojedyncze animacje pokazywane były na przeglądach sztuki wideo, np. *Euroshorts* w KinoPort Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia w Gdańsku (2013).

Il. 10. *Smakowanie obrazem*, kadry wideo, źródło: archiwum prywatne

Wielowymiarowość dzieła (2013-2017)

Przywiązywanie ogromnej wagi do tych uroczystości,
(…) gdzie zaangażowanych jest wiele wrażeń i zmysłów
(…) świadczy o tym, że nasza percepcja zmysłowa świata
jest z jednej strony niezwykle bogata i zróżnicowana,
a z drugiej, że ma tu miejsce zasadnicza synestezja zmysłów,
że nasze doznania – zmysłowe, a co za tym idzie, także estetyczne - są wielozmysłowe[8].

8 M. Gołaszewska, *Estetyka pięciu zmysłów*, Wydanictwo Naukowe PWN, Warszawa-Kraków 1997, s. 137.

Zainteresowania tematem wielozmysłowego odbierania rzeczywistości kontynuowałam na studiach doktoranckich, poszerzając eksperymenty twórcze o prace haptyczne. Z pewnością wpływ na obrany kierunek miały moje doświadczenia w pracy z odbiorcą sztuki podczas prowadzonych warsztatów artystyczno-edukacyjnych w CSW w Toruniu czy do wybranych wystaw w Centrum Kultury Zamek w Poznaniu. Zaczął mnie fascynować człowiek jako „użytkownik" sztuki. W kolejnych pracach skupiłam się na relacji artysta-odbiorca, pozostawiając temu drugiemu przestrzeń do wielowymiarowego odbierania moich prac. Przykładem prac, w których dokonałam pierwszych eksperymentów w badaniu tej relacji, jest cykl *Przekrój ciała* (2016).

Il. 11. *Przekrój ciała,* obiekty graficzne, 100 × 100 cm, wystawa *Naturalnie,* galeria Związku Polskich Artystów Plastyków w Toruniu, Toruń 2016, źródło: archiwum prywatne

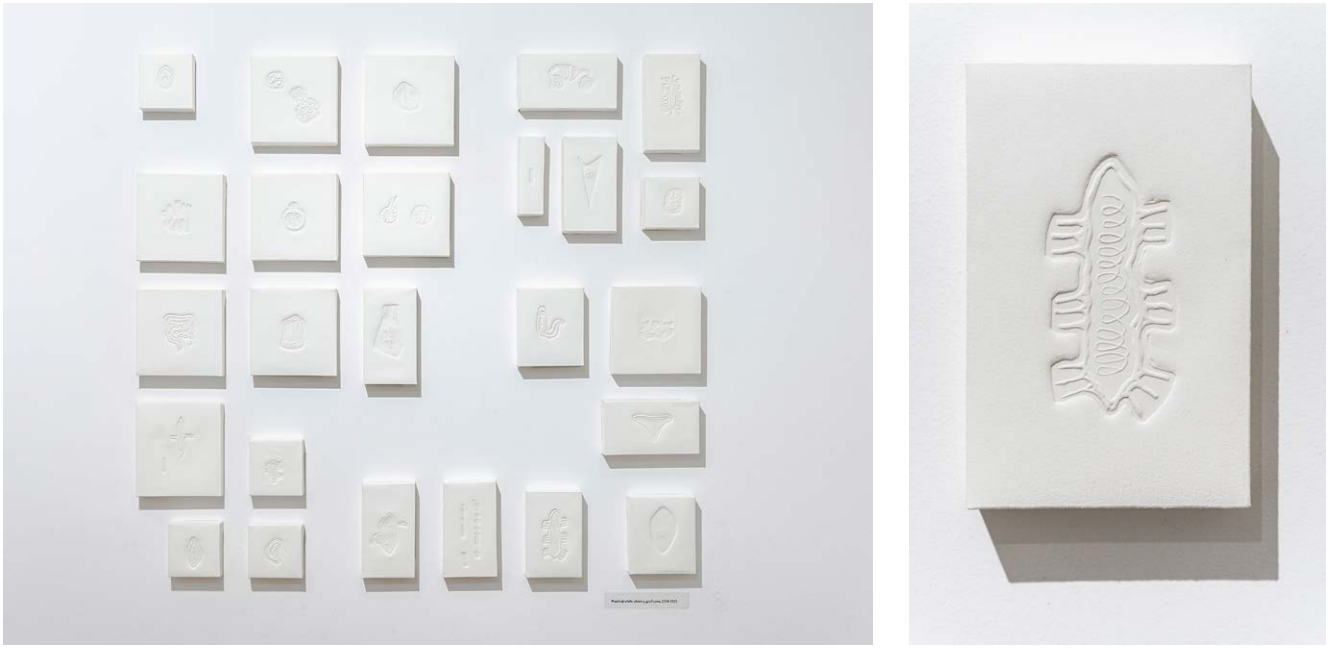

Il. 12. *Przekrój ciała*, obiekty graficzne, 100 × 100 cm, Galeria Pyramida, Poznań 2023, źródło: fot. Jadwiga Subczyńska

Obiekty wykonane zostały w technikach grafiki warsztatowej, z pominięciem końcowego etapu technologicznego, tj. pokrywania matrycy graficznej powłoką farby drukarskiej. Wykorzystując technikę druku ślepego, stworzyłam reliefowe formy, które w efekcie pozostawiłam do dotykania. Oddałam odbiorcom pole wyboru - bezpośredniej konfrontacji z obiektem poprzez instynktowny zmysł dotyku lub zdystansowany zmysł wzroku, niosący z kolei wartości estetyczne i wyobrażeniowe. W cyklu *Przekrój ciała* zamknęłam uproszczone kształty - znaki inspirowane przekrojami ludzkich narządów, otworami; a także niedoskonałościami na ludzkiej skórze. A więc formy ze swej natury nieprzyjemne i obrzydzające w cyklu *Przekrój ciała* - subtelne i zachęcające do dotykania, muskania czy głaskania. Przywołujące moment mojego prywatnego obcowania z matrycą. Obiekty graficzne stały się pozytywowymi, intymnymi zastygnięciami bezpośredniego gestu wynikającego z linii cięcia w matrycach graficznych. Cykl *Przekrój ciała* pokazywany był na różnych przeglądach artystycznych. Premierę miał na wystawie doktorantek i doktorantów Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, której byłam kuratorką. Wystawa *Naturalnie*, eksponowana była w galerii Związku Polskich Artystów Plastyków w Toruniu (2016). Kolejne odsłony pracy to m.in. *Pierwszy zmysł. Poza wzrokowy odbiór sztuki*, w Cricotece w Krakowie (2020), *Kobiety o kobietach*, Galeria Piwniczka, Radzymin (2020), *Ćwiczenia z ciała*, Międzynarodowe Centrum Sztuk Graficznych, Kraków (wystawa indywidualna, 2021), *Femigraphic / Femigraphic Collective:* Irena Keckes, Martyna Rzepecka, Ana Vivoda, Katarzyna Zimna, Galeria Willa - Miejska Galeria Sztuki w Łodzi (2024).
Innym dziełem, w którym kontynuowałam rodzaj kokieteryjnej zabawy z odbiorczynią i odbiorcą była instalacja site specific *Kompleks Pigmaliona*, którą zrealizowałam w Galerii Mała Czarna, podczas *Międzynarodowych kursów grafiki i tkaniny artystycznej – PATA* na Akademii Sztuk Pięknych im. W. Strzemińskiego w Łodzi w 2015 roku. Instalacja *Kompleks Pigmaliona* reprezentuje formę celebracji techniki graficznej. Z jednej strony na warsztat wzięłam mit grecki, w którym Pigmalion zakochuje się we własnoręcznie wykonanej rzeźbie kobiety. Wreszcie *Kompleks Pigmaliona* to odmiana fetyszu połączona z (pod)oglądactwem, polegająca na uzyskiwaniu podniecenia seksualnego w wyniku oglądania lub dotykania obiektu pożądania. Wykorzystując charakter Galerii Mała Czarna (pomieszczenie wielkości windy, do którego prowadzą drzwi z małym oknem), usytuowałam widza w roli podglądacza, który aby zobaczyć grafikę, musiał zajrzeć przez okno ukazujące wnętrze galerii. Wewnątrz galerii stworzyłam instalację na kształt przydrożnej kapliczki. Grafice towarzyszyły sztuczne kwiaty, wstążki, podkreślające celebrację afirmacji sztuki graficznej. Ostatecznie widz nie mógł zobaczyć dzieła z bliska,

tj. zaobserwować linii cięcia i kierunku pociągnięć dłut, które ukazuje odbitka graficzna. Praca silnie oddziaływała na zmysł wzroku, który wpływał na wyobraźnię, osadzając osobę oglądającą w roli podglądacza sytuacji.

Il. 13. *Kompleks Pigmaliona*, instalacja, Galeria Mała Czarna, ASP Łódź, 2015, źródło: archiwum prywatne
Il. 14. *Kompleks Pigmaliona,* instalacja, widok przez okno w drzwiach Galerii Mała Czarna, ASP Łódź, 2015, źródło: archiwum prywatne

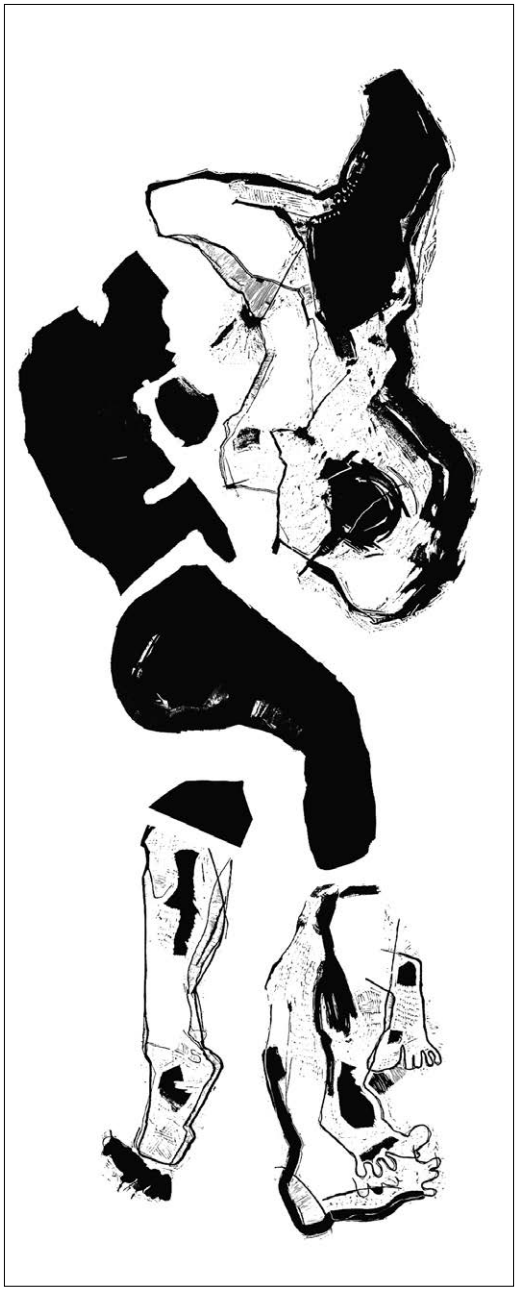

Il. 15. *Kompleks Pigmaliona*, linoryt, 200 × 70 cm, 2015, źródło: archiwum prywatne

Kolejnym przykładem moich prób tworzenia pracy o wielowymiarowym charakterze, w którym wchodzę w dialog z odbiorcą sztuki, zapraszając go do bezpośredniego kontaktu z dziełem, jest realizacja *Kolorowanka ścienna (18+)* (2014). Rysunek tworzyłam bezpośrednio na ścianie Galerii Sztuki Wozownia w Toruniu, podczas *6. Ogólnopolskiej Wystawy Rysunku Studenckiego - RYSOWAĆ i tak i tak i tak…* (regulamin konkursu zakłada udział w konkursie absolwentów do 2 lat po obronie dyplomu). W *Kolorowance ściennej (18+)* wyraźnie widać moje zapożyczenia z graficznych matryc. Doświadczenie z cięcia w matrycach graficznych przeniosłam na naścienny rysunek gestu. Rysunek w mojej twórczości wynika z grafiki, a grafika z eksperymentów rysunkowych. *Kolorowanka ścienna (18+)* wymagała ingerencji widza, który został usytuowany w roli kreatora i podglądacza - odkrywał kolejne fragmenty rysunku poprzez wypełnianie pól na kształt tych matrycowych. Poprzez kolorowanie fragmentów rysunku według narzuconej legendy odbiorca odkrywał następujące po sobie formy cielesne, jednocześnie zaspokajając swoją nieujarzmioną ciekawość wzrokowej penetracji.

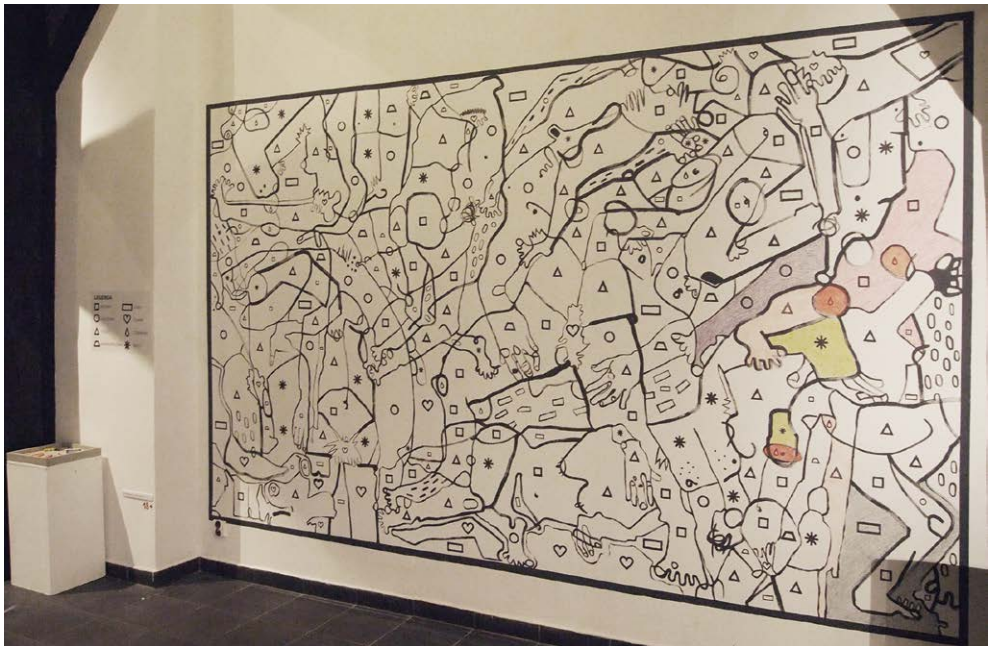

Il. 16. *Kolorowanka ścienna (18+)*, 200 × 500 cm, *6. Ogólnopolska Wystawa Rysunku Studenckiego - RYSOWAĆ i tak i tak i tak…,* Galeria Sztuki Wozownia w Toruniu, 2014, źródło: archiwum prywatne
Il. 17. *Kolorowanka ścienna (18+)*, 200 × 500 cm, widok pracy ostatniego dnia *6. Ogólnopolskiej Wystawy Rysunku Studenckiego - RYSOWAĆ i tak i tak i tak…,* Galeria Sztuki Wozownia w Toruniu, 2014, źródło: archiwum prywatne

Rok 2016, wróciłam do Poznania. Kontynuowałam studia doktoranckie, dojeżdżając do Torunia. Był to też czas innego swego rodzaju powrotu - do treningów szermierki. Piszę powrotu, ponieważ w Szkole Podstawowej nr 42 (teraz Zespół Szkół nr 5) w Poznaniu uczęszczałam do klasy szermierczej, trenując floret pod okiem - Pawła Kantorskiego (były trener polskiej reprezentacji florecistek) oraz Krzysztofa Szymkowiaka. Brałam wtedy czynny udział w obozach szermierczych i treningach w klubie sportowym Warta Muszkieterowie Poznań. W 2016 roku wróciłam do tego samego klubu, na treningi *miłośników szermierki*. W klubie sportowym Warta Muszkieterowie Poznań trenuję do dzisiaj, reprezentując go m.in. na turniejach Weteranów Szermierki z sukcesami. Fechtunek zaczął naturalnie przenikać do mojej działalności artystycznej.
Grafikę ćwiczy się jak jogę albo walki Wschodu, uprawianie jej pozwala zyskać sprawność intelektualną i manualną. Liczy się mistrzostwo każdego posunięcia[9].

9 M. Pałka, *Matrix - reaktywacja matrycy*, *Zeszyt Artystyczny* (BGS 1999–2009/Grafika), nr 20, s. 153, cyt. za: D. Folga Januszewska, [w:] *Katalog 4 Triennale Grafiki Polskiej*, Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, Katowice 2000, wstęp do katalogu.

Il. 18. Obóz szermierczy, 1999, źródło: archiwum prywatne
Il. 19. II Puchar Weteranów Polski Poznań 2025/2026, Poznań 2025, źródło: archiwum prywatne

Wreszcie artystyczne poszukiwania i doświadczenia podczas studiów doktoranckich znalazły finał w instalacji *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością*, zrealizowanej w CSW w Toruniu (2017).
Instalacja *Przestrzeń synestezji…* była wielopoziomową przestrzenią symulakrum, w której kontynuowałam eksperymenty wpływu na zmysły odbiorcy. Działania na kilka receptorów jednocześnie. Instalacja była swego rodzaju ucztą dla zmysłów. *Przestrzeń synestezji…* była dosłownie stworzoną przeze mnie przestrzenią. Wielkoformatowy kubik, w którym zamknęłam widza, izolując go jednocześnie od czynników zewnętrznych, by mógł się skupić jedynie na doznaniach przeze mnie wykreowanych. Na wnętrze instalacji składały się trzy rozbudowane realizacje: *Pożycie* (instalacja wideo, 2016), *Pieścidełka* (obiekty graficzne, 2016-2017), *Id* (instalacja graficzna, 2017).

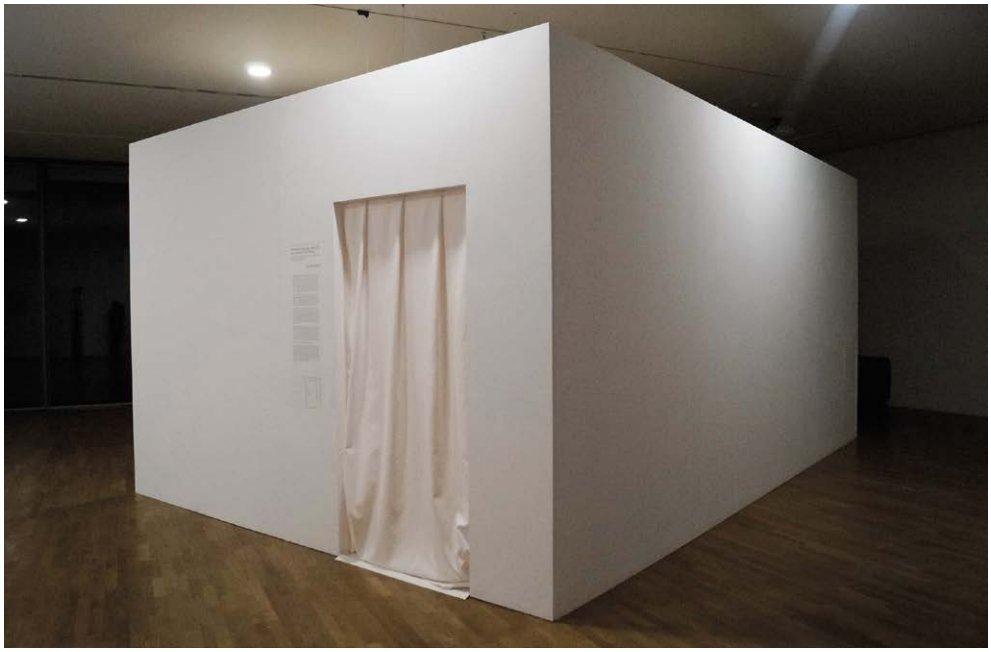

Il. 20. *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością*, instalacja na zewnątrz, CSW Toruń, 2017, źródło: archiwum prywatne

Wychodząc od haptyczności obecnej w procesie graficznym, Rzepecka skupiła się na modelowaniu doznań odbiorcy (…). Skonstruowane przez nią niewielkie pomieszczenie wita nas ciepłą (poddającą się światłu) bielą. Rezygnacja z jakichkolwiek akcentów kolorystycznych pozwala uspokoić nasz zmysł wzroku i ułatwić jego sprzężenie z dotykiem i dźwiękiem[10].
Po lewej stronie znajdowała się pierwsza z trzech części pracy. W instalacji wideo *Pożycie* usytuowałam widza w roli podglądacza, który podążając za zmysłem słuchu (zza ściany dobiegał dźwięk), zaglądał przez ścienne judasze do wnętrza i - jak się okazało - obserwował wtedy sytuacje o zróżnicowanym stopniu intymności.
Tytuł „Pożycie" nie oznacza tutaj sytuacji intymnego uprawiania miłości, a codzienne współmieszkanie z rezydentami bloku (w którym wtedy mieszkałam). Dźwięki zmieniają się zależnie od pory dnia. Odbieranie ich i wyobrażanie sobie sytuacji z nimi związanych również ulega zmianie. W nocy dźwięki wydają się bardziej intymne. Okazuje się, że te same odgłosy w ciągu dnia nie budzą poczucia zmieszania i zawstydzenia. Wyobraźnia pozbawiona jest wówczas uprzedzeń[11]. Na tym etapie pracy odbywało się równoczesne oddziaływanie na zmysł wzroku i słuchu.
W kolejnym dołączył zmysł dotyku. Obiekty graficzne *Pieścidełka* powstały z przeprocesowania wcześniejszych doświadczeń w pracy nad projektem graficznym *Przekrój ciała*. Tym razem niedoskonałości skóry zamknęłam w białych pudełkach, niczym biżuterię, które po otwarciu uruchamiały mechanizm dźwiękowy. Autorką dźwięków jest Weronika

10 S. Dudzik, *Język procesu we współczesnej grafice polskiej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2022, s. 383.

11 M. Rzepecka, *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością* [niepublikowana rozprawa doktorska], Wydział Sztuk Pięknych UMK, Toruń 2017, s. 61.

Partyka, z którą kontynuowałam współpracę artystyczną podczas realizacji rozprawy doktorskiej. *Cała sytuacja zaglądania do jednokolorowych pudełek, ostrożne otwieranie i zamykanie ich oraz muskanie schowanych w nich wypukłości staje się ceremoniałem, któremu towarzyszy przyjemnie kojarzący się dźwięk pozytywki*[12].

12 M. Rzepecka, *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością* [niepublikowana rozprawa doktorska], Wydział Sztuk Pięknych UMK, Toruń 2017, s. 68.

Il. 21. *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością*, instalacja wewnątrz, CSW Toruń, 2017, źródło: archiwum prywatne

Ostatnim, najbardziej nacechowanym wpływem procesu graficznego elementem pracy doktorskiej była instalacja *Id*. Tytuł *Id* w rozumieniu zaspokajania potrzeby pracy z ciałem, wobec ciała. W przypadku instalacji graficznej - badania fizycznych możliwości opracowywania wielkoformatowej matrycy graficznej (ok. 200 × 500 cm) i wynikających z tego ograniczeń ciała. *Id* jest wielkoformatową materią graficzną, która przyjmuje formę płaskorzeźby naściennej. Wykonana w technice linorytu, została przez mnie pozostawiona na etapie cięcia, a więc *centrum procesu graficznego*. Jest formą niezależnej materii i odrębnego dzieła, oddzielam ją w ten sposób od określania jej mianem etapu technologicznego. Z czasem zaczęła mnie interesować ona (matryca) jako indywidualna materia. Monotonii przygotowywania matrycy towarzyszy rodzaj transdźwięku szlifierki lub papieru ściernego. Kolejnym etapem jest praca nad obróbką matrycy za pomocą dłut graficznych. *Proces wycinania przypomina mi treningi szermierki, podczas których ćwiczę precyzję, zwinność i celne trafienia. Szermierka wymaga ode mnie odpowiedniej postawy ciała oraz opracowania sposobu władania floretem, tak by przejąć dominację nad przeciwnikiem Podobnie stało się przy opracowywaniu wielkoformatowej „Id". Dobierając odpowiednie sposoby cięcia, zmieniając narzędzia, które różnią się od siebie pozostawianym śladem, przyjmując różne układy ciała, dokonywałam pchnięć gestu w warstwie linoleum. Była to moja bezpośrednia konfrontacja z matrycą, która w ostatecznej formie nosi niewidoczne dla ludzkiego oka ślady cielesnego fechtunku*[13].

13 Tamże, s. 69.

Il. 22. *Pożycie*, wideo instalacja, CSW Toruń, 2017, źródło: archiwum prywatne

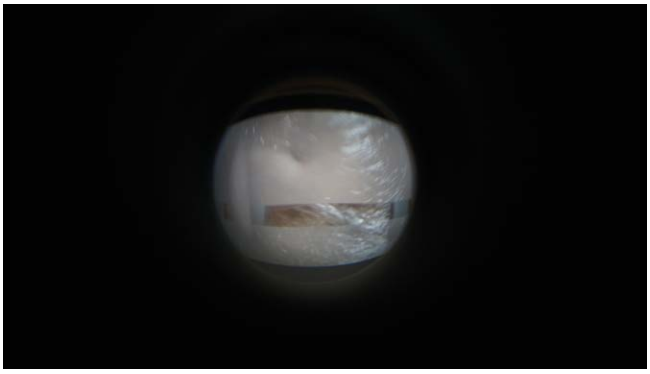

Il. 23. *Pożycie*, wideo instalacja, widok przez judasza, CSW Toruń, 2017, źródło: archiwum prywatne

Il. 24. *Pieścidełka*, obiekty graficzne, CSW Toruń, 2017, źródło: archiwum prywatne

Il. 25. *Id*, 200 × 600 cm, wystawa *ciałoryty*, Galeria Pyramida, Poznań 2023, źródło: fot. Jadwiga Subczyńska

To swoista prywatna medytacja, podczas której dochodzi do styku mojego ciała z początkowo zwykłą i oporną materią wykładziny PCV. Jednak przez długotrwałe jej opracowywanie, dotykając jej kolejnych fragmentów, ucieleśniam ją, pozostawiając na jej powierzchni odcisk własnego ciała. *Id* stała się ciałem graficznym, w miarę upływu czasu (*Id* zmienia się wraz z sytuacją jej wyeksponowania) przyjęła formę skóry, którą oddaję do dotykania innym, umożliwiając im obcowanie z nią (*Id*) na kształt mojego bycia w procesie.
Instalacja *Przestrzeń synestezji…* ze względu na swój rozbudowany charakter nie była już nigdy przeze mnie odtworzona w całości. O samym projekcie i jego założeniach pisałam

Il. 26. *Id*, detal, wystawa *ciałoryty*, Galeria Pyramida, Poznań 2023, źródło: fot. Jadwiga Subczyńska

oraz mówiłam podczas ogólnopolskiej sesji naukowej - *Medium w poszukiwaniu swego czasu i sensu* – w Galerii Sztuki Wozownia w Toruniu w 2017 roku. Natomiast prace składające się na wnętrze instalacji prezentowane były jako niezależne dzieła na różnych przeglądach i wystawach artystycznych. Obiekty *Pieścidełka* prezentowane były m.in. w ramach Międzynarodowej konferencji graficznej *Grafika post-cyfrowa. Redefinicja odbitki graficznej*, na wystawie o tym samym tytule w Galerii Neon w Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu (2017). Ponadto w w Akademickim Centrum Designu na wystawie *Rysunek jako narzędzie w procesie kreacji. NIE!POKÓJ* (2022). Instalacja *Id* pokazywana była m.in. na *V Piotrkowskim Biennale Sztuki* (2019), podczas wystawy indywidualnej *ciałoryty* w Galerii Pyramida w Poznaniu (2023), czy w Galerii Willa w Łodzi na wystawie *Femigraphic* (2024) oraz na wystawie *ROZWARSTWIENIA/ NIE/WIDZIANEGO* w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu (2026).

ciałoryty (2017-2023)

– grafiki wytwarzane z bezpośrednim udziałem śladów ciała, które odciskało w poszczególnych matrycach swoją strukturę. Artystka dokonywała także fragmentaryzacji obrazu ciała i intensywnego przetworzenia jego poszczególnych partii. Ujmując rzecz inaczej, ciało rozumiane jako inspiracja, temat i współtwórca matrycy było podstawowym punktem orientacyjnym jej działań graficznych[14].

14 M. A. Raczek-Karcz, *Perfekcyjna niedoskonałość lewo(z)ręczności – o tym, jak przypadek medyczny przekształcił się w projekt graficzny*, [w:] *Left Hand Exercises*, Wydanictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2026, s. 19.

Po obronie rozprawy doktorskiej kontynuowałam działalność artystyczną, skupiając się na działaniach wokół procesu graficznego, który pociągał mnie od początku i na którym koncentruję się również obecnie. Pozostając jednocześnie w temacie cielesności i odbierania sztuki wielowymiarowo, też poprzez doznania haptyczne. Co więcej, okazało się, że w kolejnych latach linoryty, instalacje graficzne oraz obiekty podejmowały temat ciała kobiecego. Wynikało to głównie z obserwacji własnego ciała doświadczanego fechtunkiem, ale też fizyczną pracą, jaką po latach okazała się praca w technikach grafiki wypukłodruku. A także ciała kobiecego, które doświadcza szeroko rozumianej, prywatnej codzienności.

W tym czasie obok naturalnej potrzeby tworzenia, brałam czynny udział w konferencjach naukowych, kursach, wystawach oraz pokazach w celu prezentacji swojej twórczości, ale też poszerzania swojej wiedzy i doświadczenia w dziedzinie nie tylko grafiki artystycznej. M.in. podczas konferencji *IMPACT12 - International Multi-disciplinary Printmaking, Artists, Concepts and Techniques* - Centre for Print Research, University of the West of England w Bristolu w Anglii (2022), *Rysunek jako narzędzie w procesie kreacji* – ogólnopolska konferencja w Akademickim Centrum Designu w Łodzi (2022), *Wokół zagadnień warsztatu artysty: malarza, rzeźbiarza, architekta...* - konferencja krajowa, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń (2022), czy podczas *The 13th International Latgale Graphic Art Symposium* - Rothko Museum, Daugavpils, Łotwa (2025).

Pierwszą z prac, po stworzeniu instalacji *Id* oraz po obronie rozprawy doktorskiej, która zakładała kontynuację mojego zaintrygowania procesem i naturalną potrzebę tworzenia była realizacja graficzna pt. *od Macierzy* (2019). Składa się na nią linoryt oraz towarzyszący mu obiekt wykonany w gipsie, wewnątrz którego umieściłam ścinki z matrycy graficznej. Praca powstała podczas warsztatów - *Grafika artystyczna w trzecim i czwartym wymiarze*, prowadzonych przez artystkę Marilène Oliver, podczas *Międzynarodowych kursów grafiki i tkaniny artystycznej – PATA* na ASP w Łodzi w 2019 roku. Marilène Oliver to artystka, która tworzy na pograniczu nowych technologii i tradycyjnego warsztatu graficznego, związana jest zawodowo z Faculty of Arts - Art & Design Departmente na Univeristy of Alberta w Kanadzie.

Jednym z tłumaczeń słowa *macierz* jest matka. To jest coś lub miejsce, z którego pochodzimy. Ktoś lub coś, co nadaje formę. Wreszcie *macierz* to także matryca. Niezmiennie najważniejszą częścią procesu graficznego jest dla mnie cięcie w powierzchni linoleum, podczas którego badam kolejne fragmenty matrycy - różnego rodzaju charakterystyczne żłobienia i wypukłości. Dotykając jej i jednocześnie zostawiając na niej niewidoczny

ślad mojego ciała. Rysunek ścieżki prowadzonego dłuta oraz połączenia graficznego ciała (matrycy) z artystycznym ciałem. Moje obserwacje procesu rycia doprowadziły do gromadzenia odpadów pochodzących bezpośrednio z matrycy graficznej. W pracy od Macierzy odbitce graficznej towarzyszyły te resztki. „Odpadki" z matrycy, które dają graficzny rysunek. Wreszcie bez cięcia i resztek nie będzie ostatecznej grafiki.

Il. 26. *od Macierzy*, linoryt + obiekt gipsowy, 100 × 240 cm + 30 × 30 cm, wystawa *ciałoryty*, Galeria Pyramida, Poznań 2023, źródło: fot. Jadwiga Subczyńska
Il. 27. *od Macierzy*, obiekt gipsowy z resztkami matrycy, 30 × 30 cm, wystawa *ciałoryty*, Galeria Pyramida, Poznań 2023, źródło: fot. Jadwiga Subczyńska

Z drugiej strony grafika *od Macierzy* jest ilustracją ciała kobiety. Pod nim umiejscowiłam odcisk brzucha wykonany w gipsie (negatywowa forma odlewu mojego brzucha), na kształt naczynia z resztkami matrycy. To rodzaj graficznej ilustracji o kobiecie, która daje nowe życie. Podobnie jak matryca i resztki z niej pochodzące dają nowe. *od Macierzy* to też swoisty manifest wobec przypisywania reprodukcyjnej roli kobietom. Jednocześnie to niezgoda na opisywanie matki jako jedynie tej wydającej potomstwo, posiadającej potomstwo. To wreszcie moje metaforyczne macierzyństwo w kontekście artystki, która tworzy i wytwarza kolejne dzieła, opiekunki suki, ale też pedagożki, nauczycielki będącej wsparciem dla swoich studentek, studentów i osób studenckich.
Zainteresowanie odpadami z procesu kontynuowałam w cyklu *Odcięte* (2021), który powstał bezpośrednio na wystawę indywidualną - *Ćwiczenia z ciała* - odbywającą się w Międzynarodowym Centrum Sztuk Graficznych w Krakowie w 2021 roku. Cykl graficzny, do którego pretekstem stały się niepotrzebne elementy linoleum, pochodzące od innych matryc graficznych (głównie odrzuty z instalacji graficznej *Id*), które zbieram i chowam po każdym procesie. W różnych kształtach odpadków linoleum zobaczyłam fragmenty kobiecych ciał, które niczym puzzle dobierałam i łączyłam z sobą. Kształt odpadu był pretekstem do ostatecznej matrycy, którą delikatnie naciełam dłutem jedynie wewnątrz formy. Finalnie z ułożonych kawałków matryc powstały trzy grafiki, w których główną bohaterką jest (ponownie) zdefragmentaryzowana kobieta.
Z perspektywy czasu widzę powrót do początku moich graficznych poszukiwań oraz nasuwające się podobieństwo do pierwszych linorytów, np. *Rozczłonkowanej* z 2010 roku. Świadczy to o konsekwencji w mojej drodze twórczej zainteresowania ciałem i jego fragmentem, ale też przeniesieniem dotychczasowych doświadczeń w inną formę wypowiedzi.

W ramach kontynuacji założeń z projektu *od Macierzy* grafikom, towarzyszyły gipsowe obiekty, naczynia będące odlewami wybranych fragmentów mojego ciała. W odlewie piersi i pięt znajdowały się ścinki z rycia w matrycach, z których odbite zostały *Odcięte*. Ponownie w projekcie tym odniosłam się do resztek, które w tradycyjnym warsztacie graficznym są niepotrzebnymi i odrzucanymi odpadami. W cyklu *Odcięte* przyjęły one wartość dzieła. Eksponuję je, nadając im znaczenia.

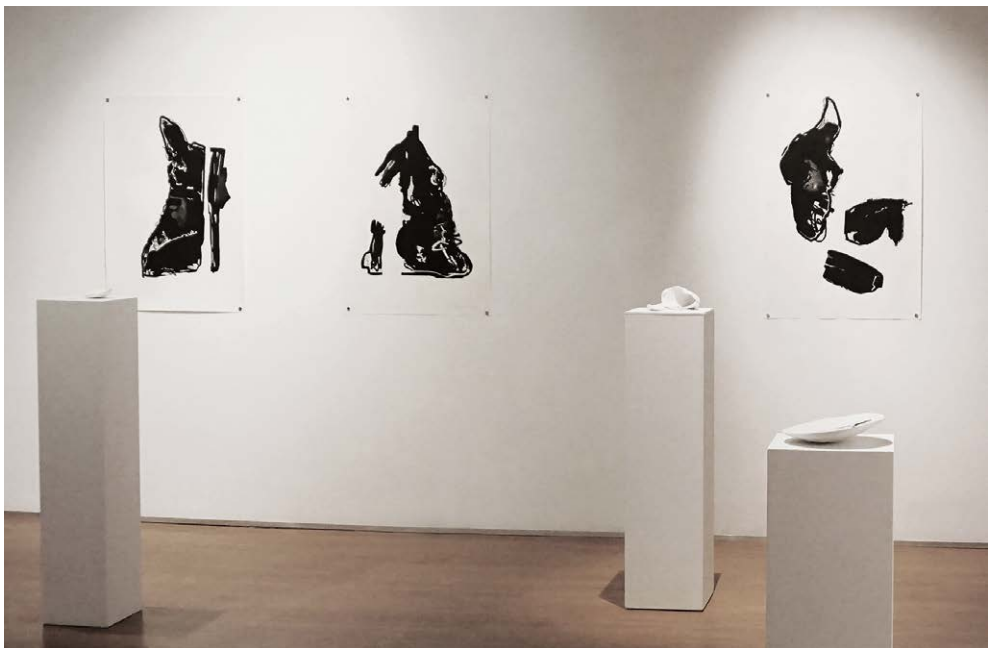

Il. 28. *Odcięte*, wystawa *Ćwiczenia z ciała*, Międzynarodowe Centrum Sztuk Graficznych w Krakowie, 2021, źródło: archiwum prywatne

Il. 29. *Odcięta 2*, linoryt, 100 × 70 cm, 2021, źródło: archiwum prywatne
Il. 30. *Odcięte,* obiekty gipsowe z resztkami matrycy, Międzynarodowe Centrum Sztuk Graficznych w Krakowie, 2021, źródło: archiwum prywatne

Sama wystawa *Ćwiczenia z ciała* w MCSG w Krakowie była kolejnym etapem podsumowania dotychczasowych poszukiwań i eksperymentów skupiających się tym razem wokół tematu matrycy; w kontekście przywołanej wystawy szczególne znaczenie miało, że jest to rzeczownik rodzaju żeńskiego. Matrycy będącej początkiem, graficzną skórą niosącą zapis mojej pracy. Wystawa prezentowała efekty kolejnych moich etapów i zmagań wokół tytułowych *Ćwiczeń z ciała* - jego oswajania, obserwowania i dostrzegania w procesie. *Odciętym* towarzyszyły prace wcześniejsze, powstałe w trakcie studiów doktoranckich oraz bezpośrednio po, w tym instalacja *Id*, cykl *Przekrój ciała* oraz *od Macierzy*.
Była to ekspozycja wystawiona na dotyk, chociaż dość paradoksalnie, ponieważ był to czas pandemii COVID-19. Dlatego wystawie nie towarzyszył tradycyjny wernisaż, widzowie mogli ją odwiedzać indywidualnie.
W kolejnych etapach działalności artystycznej obserwuję jak w *centrum procesu graficznego* nawiązuje się relacja i synergia między graficznym ciałem a moim ciałem; podjęłam decyzję o tworzeniu rysunku za pomocą swojego ciała bezpośrednio na przygotowanej powierzchni linoleum. Tym razem niewidoczny ślad mojego ciała na linoleum (o czym pisałam wcześniej w niniejszej pracy) został zmaterializowany za pomocą odcisku tuszem, a następnie wycięty w matrycy. Od tego momentu zaczęłam nazywać swoje linoryty *ciałorytami*. Pierwsze grafiki, powstałe w ten sposób tworzą cykl *Pancerzyny* (2022), w którym odwołuję się do kobiecej zbroi. Każda z nas, na każdym etapie swojego życia, wkłada inną zbroję, z jednej strony umacniającą, a z drugiej chroniącą, ale też niosącą ślady doświadczania. To rodzaj manifestu siły, ale też nakładania maski umożliwiającej ukrycie chwilowej niemocy. Inspiracją do projektu stał się szermierczy napierśnik ukryty pod kolejnymi warstwami stroju. W projekcie *Pancerzyny* wróciłam też do początku, historii grafiki, w której to ciało, np. rysunki naskalne pochodzące z odbitych dłoni, było pierwszą matrycą. Ślad z mojego ciała, stał się wypadkową do rysunku na matrycy graficznej. Porzuciłam etap szkicowania i projektowania na rzecz bezpośredniego rysunku z gestu ciała, pod wpływem momentu, na styku materii linoleum - graficznej skóry z moją skórą.

Il. 31. *Pancerzyny,* ciałoryty, 70 × 50 cm, 2022, źródło: archiwum prywatne

Innym ciałorytem, w którym rysunek do niego wynikał bezpośrednio z ciała, jest dyptyk *paw i mania*. Zestawienie ciała żeńskiego i męskiego. Z jednej strony w kontrze, przeciwko sobie. Z drugiej, ślady ciał w uniesieniu, tańcu i miłości. Praca powstała z i w relacji. *paw i mania* nominowane były do nagrody w *XV Międzynarodowym Konkursie Graficznym*

im. Jana Gielniaka w Muzeum Karkonoskim w Jeleniej Górze (2023), prezentowane były też m.in. na *XIII Quadriennale Drzeworytu i Linorytu Polskiego* w Galerii Sztuki BWA w Olsztynie (2023) oraz podczas *22th International Print Biennial Varna*, The Varna City Art Gallery „Boris Georgiev", Bulgaria (2023).

Il. 32. *paw i mania*, ciałoryty, 100 × 140 cm, 2022, źródło: archiwum prywatne

Inne (2017-2025)

Graficy postanawiają być jubilerami formy i materii.
Ich dzieła są unikatowe – malowane, rzeźbione
lub rysowane z wykorzystaniem warsztatu graficznego.
Grafika z dziedziny sztuki staje się metodą pracy.
(…) Magiczna tajemnica grafiki – tworzenie i myślenie dwoma
etapami – płyty i odbitki – przenoszona jest na inne dziedziny[15].

15 M. Pałka, *Matrix - reaktywacja matrycy*, *Zeszyt Artystyczny* (BGS 1999–2009/Grafika), nr 20, s. 153, cyt. za: D. Folga Januszewska, [w:] *Katalog 4 Triennale Grafiki Polskiej*, Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, Katowice 2000, wstęp do katalogu.

W tym samym okresie powstawały też inne prace, które nie mówią bezpośrednio o trwaniu w procesie graficznym, ale są kontynuacją przedstawień figuratywnych, osadzonych w ciele. Są opowieścią o zmieniającym się ciele i jednocześnie wynikiem osobistych doświadczeń. Prace wykorzystujące umiejętności w technikach grafiki warsztatowej oraz rysunku, który towarzyszy mi od początku pracy twórczej. Za pomocą, którego projektuję, ale też notuję, analizuję, zapamiętuję, oswajam i przepracowuję.
W tej części autoreferatu pragnę przywołać prace, które są rodzajem wypowiedzi artystycznej na nurtujące mnie w danym momencie tematy. Przykładem realizacji silnie komentujących aktualne sytuacje są linoryty z cyklu *#tez* (2018), będące wizualnym manifestem, niezgodą, jednocześnie poparciem na nagłośnioną w 2017 roku akcję społeczną *#MeToo* odwołującą się do nadużyć i przemocy seksualnej w amerykańskim przemyśle filmowym. Grafiki z cyklu *#tez* to odpowiedź na istniejący, powtarzający się i wciąż nierozwiązany problem molestowania seksualnego na różnych polach ludzkiej egzystencji. Niestety problem dotykający też instytucje kultury oraz uczelnie wyższe w Polsce. Ze względu na nadużycia i hierarchie często nierozwiązywalny, pozostawiany na etapie wyparcia. Temat ważny, prywatny, utożsamiający. W przypadku grafik tytuł przetransponowałam na polski odpowiednik, jednak niezdradzający w pełni pierwotnej nazwy akcji. Chcę w ten sposób pozostawić temat do własnej interpretacji. W przypadku tego cyklu linoryt stał się narzędziem wizualnym. Linoryty *#tez* pojawiły się na wystawach w kraju i za granicą, m.in. *21th International Print Biennial Varna*, The Varna City Art Gallery *Boris Georgiev*, Bułgaria (2021), *The 6th Indonesia International Print Triennial*, Bentara Budaya Jakarta, Indonezja (2019), *Haugesund International Festival of Artistic Relief Printing*, Haugesund Art Gallery, Haugesund, Norwegia (2019). Grafiki z cyklu *#tez* znajdują się również w kolekcjach prywatnych.
Kolejne prace to cykl zatytułowany *29* (2019), nawiązujący do upływu czasu, przekraczania kolejnych etapów życia i otwierających nowe. Wreszcie to też projekt o starzeniu się i przemijaniu, metamorfozie, pozbywaniu się kolejnych skór. Cykl wykonany w technikach mieszanych - druk ślepy oraz rysunek. Podstawą do prac stał się relief wykonany w technice wypukłodruku, powtarzalny na każdej z *29* prac, kształtem nawiązujący do embriona, a więc początku. Elementem dopełniającym jest rysunek wskazujący na kolejne przedstawienia kobiecych ciał, ich przekształcenia, niekiedy nieodwracalne. Graficzno-rysunkowy cykl prezentowany był na wystawie *Play and human*, Galeria Takechi Sojo University, Kumamoto, Japonia (2019) oraz *The Osten Biennale of Drawing Skopje*, the National Gallery of the Republic of North Macedonia, Skopje Macedonia (2023).

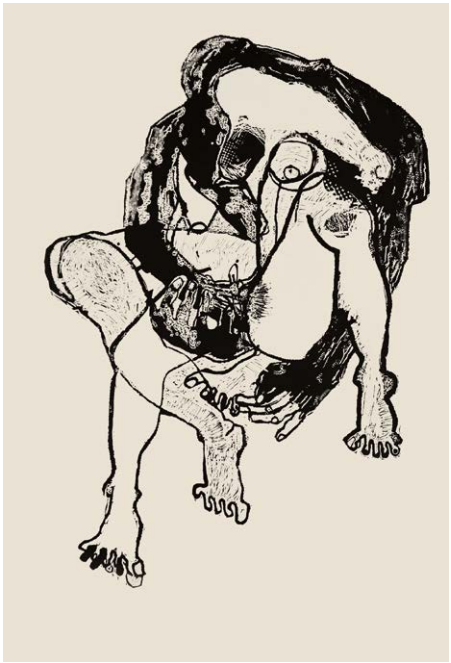

Il. 33. *#tez_4*, linoryt, 100 × 70 cm, 2018, źródło: archiwum prywatne
Il. 34. *#tez_3*, linoryt, 100 × 70 cm, 2018, źródło: archiwum prywatne
Il. 35. *#tez_1*, linoryt, 100 × 70 cm, 2018, źródło: archiwum prywatne
Il. 36. *#tez_2*, linoryt, 100 × 70 cm, 2018, źródło: archiwum prywatne

Il. 37. *29*, rysunek + relief, 21 × 14, 8 cm, 2019, źródło: archiwum prywatne

Inną realizacją będącą wizualnym komentarzem jest praca *Coloring Book for Adults* (2023-2024), tworzona bezpośrednio na ścianie w Galerii Cukrarna w Lublanie w Słowenii, podczas *The 35th Ljubljana Biennale of Graphic Arts* (2023). Mój udział w biennale podyktowany był zaproszeniem przez zespół kuratorski Exit Frame Collective. Praca z jednej strony nawiązująca do wcześniejszej realizacji *Kolorowanka ścienna (18+)*, z drugiej zaś niosąca zupełnie inne znaczenie, wynikające z idei 35. edycji biennale grafiki w Lublanie. Tytuł biennale - *From the void came gifts of the cosmos - zaprasza odwiedzających do zaangażowania się w ekosystemy tradycyjnych przyjaźni i solidarności oraz odkryte historie oporu i wyzwolenia. Z pozostałości różnych przeszłości wyobrażamy sobie biennale jako miejsce potencjału przekształcającego pustkę w dary kosmosu. W tym kontekście pustka wystarcza jako egalitarna struktura, z której wyłaniają się różnorodności, a jednocześnie funkcjonuje jako miejsce artystycznej nieokreśloności w duchu inkluzji*[16]. W odpowiedzi na ideę biennale zaprosiłam widzów do wypełniania tytułowej pustki i tworzenia wspólnego działania. Ku ich zaskoczeniu narzędziem do wypełniania ściennej kolorowanki nie były tradycyjne wielobarwne kredki, lecz czarny odcień w postaci narzędzia węgla. Metafora śladu węglowego, zanieczyszczeń, które wytwarzamy. Jednocześnie fundamentem głównego rysunku, a więc kształtu kolorowanki, stały się splecione ciała.

16 P. N. Okanta Ankrah, Exit Frame Collective, A. Knock, S. K. Kudije, I. Lance, B. Othmani, [w:] *35th Ljubljana Biennale of Graphic Arts*, International Centre of Graphic Arts (MGLC), Ljubljana 2023, s. 45 [tłumaczenie własne].

Il. 38. proces tworzenia pracy *Coloring Book for Adults*, Galeria Cukrarna, Lublana, Słowenia 2023, źródło: archiwum prywatne

Ciało jest początkiem, a jednocześnie powinno być przestrzenią równości. Rzepecka pozostawia swój rysunek widzom Biennale, pozwalając im ingerować i wpływać na jego ostateczny kształt. Ten będzie ulegał ciągłym zmianom. Wszystko zależy i będzie zależeć od publiczności, od człowieka, od nas[17]. Rysunek naścienny przez cały czas trwania biennale (wrzesień 2023-styczeń 2024) ulegał codziennym zmianom pod wpływem solidarnej pracy osób odwiedzających wystawę. Ostatecznie wspólny rysunek stał się nieczytelną formą, na kształt czarnej dziury.

17 M. Rzepecka, [w:] *35th Ljubljana Biennale of Graphic Arts*, International Centre of Graphic Arts (MGLC), Ljubljana 2023, s. 135 [tłumaczenie własne].

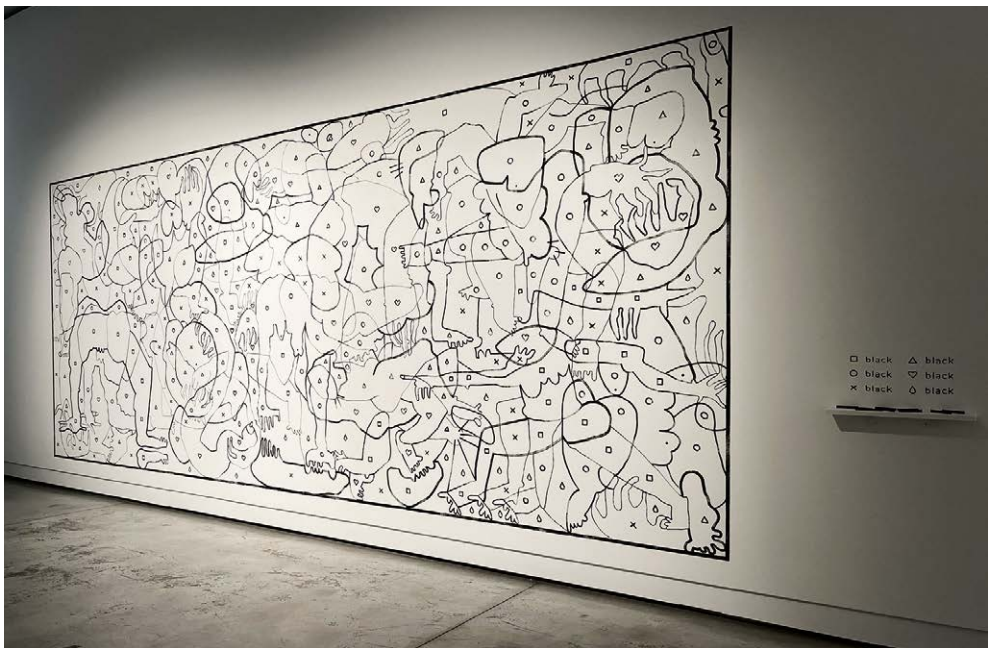

Il. 39. *Coloring Book for Adults*, rysunek 250 × 600 cm, pierwszy dzień wystawy - *35th Ljubljana Biennale of Graphic Arts*, Galeria Cukrarna, Lublana, Słowenia 2023, źródło: archiwum prywatne

Il. 40. *Coloring Book for Adults*, proces wypełniania *35th Ljubljana Biennale of Graphic Arts*, Galeria Cukrarna, Lublana, Słowenia 2023, źródło: archiwum prywatne

Il. 41. *Coloring Book for Adults*, ostatni dzień wystawy - *35th Ljubljana Biennale of Graphic Arts*, Galeria Cukrarna, Lublana, Słowenia 2024, źródło: archiwum prywatne

Chcąc rozwijać swoje umiejętności manualne, ale też wychodząc z tradycyjnego warsztatu graficznego, w którym podejmuję próby uprzestrzenniania grafiki, w roku 2023 podjęłam próbę współpracy z ceramiczką Magdaleną Szmydtke. Było to dla mnie trudne i nowe doświadczenie, ponieważ do tej pory skupiona byłam na pracy indywidualnej. Twórczość Szmydtke poznałam w bardzo nietypowy, choć wydawałoby się współcześnie popularny sposób, za pomocą social mediów - Instagram. Od początku wywiązała się między nami nić porozumienia, która doprowadziła do wspólnej decyzji podjęcia próby realizacji projektu łączącego nasze doświadczenie - rzeźbiarskie Szmydtke i moje graficzno-rysunkowe. Zaczęłyśmy pracę nad cyklem ceramicznych obiektów - *górniczki*. Cykl, do którego inspiracją stały się linoryty *myself and mine(r)*, które stworzyłam podczas rezydencji artystycznej w górniczej miejscowości Genk w Belgii (2023). Organiczne, przestrzenne formy ręcznie tworzone przez Magdalenę Szmydtke zostały uzupełnione moim graficznym rysunkiem, który wyryłam w glinie za pomocą narzędzi, dłut do linorytu. Projekt *górniczki*, dał mi możliwość podjęcia próby wyjścia z dwuwymiarowej matrycy w jej trójwymiarową formę, tworząc w powierzchni gliny, ślady inspirowane nacięciami w matrycy linoleum. Cykl *górniczki* jest kontynuowany, w tym momencie obejmuje on 12 obiektów, prezentowany był na konferencji *FLUID BODIES ed. 2*, w Akademickim Centrum Designu w Łodzi (2026).

Il. 42. *górniczki,* obiekty ceramiczne, Magdalena Szmydtke i Martyna Rzepecka, 2023-2024, źródło: archiwum prywatne

Il. 43. *górniczki,* proces w pracowni Magdaleny Szmydtke, 2026, źródło: archiwum prywatne

Przepracowanie ciała. Geneza dzieł wskazanych jako osiągnięcia habilitacyjne (2023)

Oddaje się pasji rycia w linorycie. Z zamiłowania uprawia szermierkę (…).
Artystka jest praworęczna. Do obu, ważnych dla niej, czynności używa prawej dłoni.
Charakterystyczny ruch, dzięki któremu powstają linoryty,
wymaga odpowiedniej postawy ciała i powtarzalnych, mocnych przesunięć dłoni.
Tej samej dłoni, w której trzyma dłuto, w szermierce używa do trzymania broni.
Co zrobić, kiedy się ją przeciąży? [18]

W tym fragmencie autoreferatu przedstawię okoliczności powstania oraz proces realizacji prac, które wskazałam jako osiągnięcia habilitacyjne i które stanowią konsekwencję oraz rozwinięcie mojej dotychczasowej praktyki artystycznej, ukształtowanej w obszarze grafiki warsztatowej i rysunku. Także podejmowanych przeze mnie działań o charakterze eksperymentalnym, prowadzących do poszerzania tradycyjnie rozumianych praktyk graficznych o realizacje instalacyjne i obiektowe. Prace te realizowałam w obrębie kilkuletniego projektu *Left Hand Exercises* (2023-2025), który jest kontynuacją podejmowanej przeze mnie problematyki ciała. Tematyki, która w tym przypadku zostaje poddana reinterpretacji zarówno na poziomie przedstawieniowym, jak i procesualnym. Ciało nie jest tu wyłącznie przedmiotem reprezentacji, lecz staje się istotnym elementem procesu twórczego, bezpośrednio zaangażowanym w powstawanie przedstawionych dzieł.
Na początku 2023 roku nastąpił dla mnie szczególnie trudny moment, który wpłynął na moją aktualną praktykę artystyczną. W wyniku kontuzji prawej ręki przez okres kilku miesięcy zmuszona byłam zawiesić zarówno działalność twórczą, jak i treningi fechtunku. Zaistniała sytuacja, wymuszająca czasowe ograniczenie dotychczasowej aktywności, stała się jednocześnie istotnym punktem zwrotnym w dalszym rozwoju moich poszukiwań artystycznych.
Prawa ręka została przeciążona pod wpływem lat praktyki w technikach linorytu (od 2008 roku), z powodu charakterystycznego i powtarzalnego ruchu dłutem w twardej powierzchni linoleum; rozprowadzania i nakładania farby drukarskiej, charakterystycznego nachylenia ciała podczas opracowywania matrycy graficznej. Ponadto treningi szermierki (od 2016 roku) oraz specyficzna praca floretem, który ze względu na rękojeść sytuuje dłoń w konkretnym miejscu, zmuszając ją (dłoń) w ten sposób do wykonywania powtarzalnego ruchu, podobnego jak ten podczas rycia w matrycy. Kontuzja, która wiązała się z nawracającymi bólami, uczuciem ciągłego drętwienia, cierpnięciem uniemożliwiającym mi utrzymywanie przedmiotów w dłoni, też floretu podczas szermierczych pojedynków. Ostatecznie ograniczało to moje codzienne funkcjonowanie. Diagnoza fizjoterapeutyczna oraz badania elektrofizjologiczne diagnozujące choroby układu nerwowo-mięśniowego wskazały na ubytek *w nerwie pośrodkowym sugerujący jego dysfunkcję w obszarze kanału nadgarstka*[19]. Dalsze wskazania lekarskie wiązały się z rehabilitacją oraz wprowadzeniem na stałe ćwiczeń wpływających na wcześniejsze rozluźnienie, a obecnie regularne wzmocnienie kręgosłupa oraz mięśni prawej ręki, by nie doprowadzać do nawrotów kontuzji lub z mniejszym ich nasileniem.
W historii pojawiały się artystki i artyści mający podobny problem – przepracowania ciała. Przykładem może być graficzka Halina Chrostowska-Piotrowicz, która zastąpiła

18 E. Łączyńska, *Widz, Ruch. O energii czarno-białych prac Martyny Rzepeckiej*, [w:] *Left Hand Exercises*, Wydanictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2026, s. 14.

19 fragment opisu badania fizjoterapeutycznego, Poznań 2023.

na jakiś czas techniki graficzne technikami rysunkowymi, aby poddać rekonwalescencji przepracowane nadgarstki. W moim przypadku ograniczenia spowodowane nadwyrężeniem prawej ręki postanowiłam wykorzystać do prywatnego eksperymentu i dosłownego ćwiczenia lewej ręki, by móc kontynuować rozwój artystyczny, jednocześnie poddając zawieszeniu i odpoczynkowi dotychczasowe narzędzie pracy - prawą dłoń. Zakładając, że praca ta będzie bardziej intuicyjna oraz wykorzystująca przypadek. Dlatego do czynnej pracy artystycznej, ale w innym wymiarze wróciłam w październiku 2023 roku (diagnozę otrzymałam w lutym tego samego roku), podczas miesięcznej rezydencji artystycznej w Le Charbonnage w Genk w Belgii.

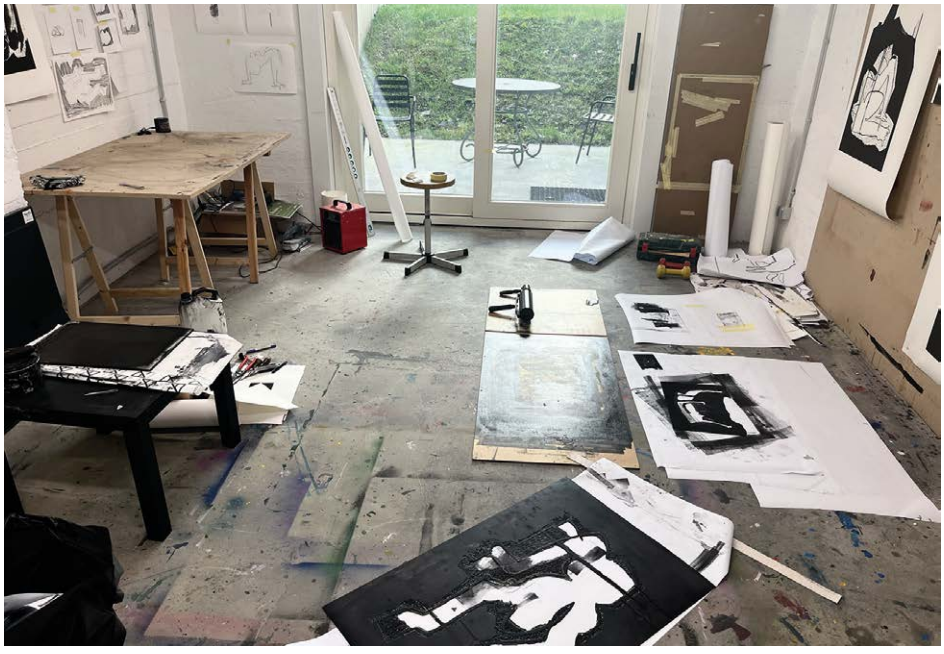

Il. 44. *Le Charbonnage*, mała forma graficzna, linoryt, 14,8 × 21 cm, 2023, źródło: archiwum prywatne
Il. 45. pracownia w Le Charbonnage, Genk, Belgia 2023, źródło: archiwum prywatne

Udział w rezydencji odbył się na zaproszenie marszanda sztuki Danny'ego Weckx'a. Postanowiłam wykorzystać ten czas na rekonwalescencję prawej ręki oraz na przyzwyczajenie jej do regularnych ćwiczeń rozluźniających i wzmacniających. Jednocześnie, aby pozostać aktywna artystycznie, zadecydowałam podczas mojego miesięcznego pobytu w Genk tworzyć prace wyłącznie za pomocą lewej ręki. Oswajając się w ten sposób z sytuacją, podejmując próbę przyzwyczajania ciała do nowych zakresów ruchu, ponieważ problem kontuzji prawej ręki nawracać będzie w przyszłości, wraz z jej przeciążeniem. *Sztuka tworzona przez artystów w stanie pogorszonej kondycji fizycznej, powstająca z wysiłkiem, powiększonym o przekraczanie swoich przypadłości, zawsze się do nich odnosi: jest ich wyrazem lub zaprzeczeniem, oddaleniem, ilustracją dystansu, ironii, pracą mimo choroby. Jest też narzędziem konfrontacji z własnym zmienionym ciałem, drogą poznania i odtworzenia destrukcji organizmu*[20].
Projekt, nad którym pracowałam podczas rezydencji artystycznej w Belgii, nazwałam *Left Hand Exercises*. Podczas jego realizacji dosłownie trenowałam lewą rękę, podejmując próbę przetransponowania nawracających uszkodzeń ciała na nową wartość artystyczną (rysunki, teksty oraz matryce graficzne były tworzone i opracowywane wyłącznie lewą ręką). *Martyna Rzepecka w Left Hand Exercises przeprowadza niezwykle samoświadome przedsięwzięcie, rodzaj ćwiczenia na poły technicznego, na poły artystycznego, pogłębiającego rozumienie własnego ciała i próbę zespolenia się z nim. Praworęczna artystka zaprasza nas do przemyślenia tej sfery doświadczenia, które w potocznym widzeniu wydaje się być wykluczone lub zapomniane – doświadczenia leworęczności*[21]. Był to proces przekształcania jego (ciała) niedoskonałości w niejednoznaczną doskonałość. A więc wykorzystanie warunków ciała w danym momencie. (…) *imperatyw poznania szeroko rozumianych możliwości i ograniczeń cielesności. Jeśli choroba oznacza intensywniejszą świadomość ciała, to pozwala ona lepiej uchwycić przyrodzone warunki sztuki, przenosi do miejsca, z którego widać, czym jest każda twórczość powstająca w określonej kondycji organizmu*[22].

20 A. Skalska, *Sztuka chorowania*, [w:] katalog do wystawy *Choroba jako źródło sztuki*, wyd. Muzeum Narodowe w Poznaniu, 2019, s. 150.

21 Sz. Wróbel, *Czas chatbotów, leworęczności i ugłośnionej wspólnoty*, [w:] katalog do wystawy *PRÓBA 5 - - międzynarodowy konkurs na eksperyment w sztukach wizualnych*, wyd. Galeria Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu, Kalisz 2024, s. 36.

22 A. Skalska, *O wystawie*, [w: katalog do wystawy *Choroba jako źródło sztuki*, wyd. Muzeum Narodowe w Poznaniu, 2019, s. 10 .

Il. 46. Dokumentacja z rehabilitacji, Poznań 2023, źródło: archiwum prywatne

Podczas pracy nad projektem *Left Hand Exercises* obok tytułowych ćwiczeń podejmowałam próbę adaptacji do miejsca mojego tymczasowego życia (byłam tam zupełnie sama, w mieście rodzinnym musiałam zostawić na czas trwania rezydencji moją towarzyszkę życia - psa, Wołgę). Tworząc, a następnie pielęgnując codzienne rytuały, które okazały się rozgrzewką przed tytułowym *ćwiczeniem lewej ręki*. Wreszcie te codzienne rytuały oraz

przebywanie blisko okolicznej natury pozwoliły mi na dosłowne *wydobywanie* (*le charbonnage*) siebie w całym tym eksperymencie oraz odkrywanie swojego ciała w procesie na nowo.
Prace składające się na projekt *Left Hand Exercises* są zapisem trzydziestodniowych, trwałych i powtarzanych ćwiczeń na lewą rękę. Inspiracją do prac stało się też samo miasto Genk, które jest miastem górniczym. I tak poranny jogging oraz praca nóg charakterystyczna dla ćwiczeń fechtunku - rejestrowanie tych praktyk - stało się wypadkową do realizacji wideo *Left Hand Exercises*.
Uprawianie pisania lewą ręką, przepisywanie codziennie tej samej frazy, fragmentów diagnozy fizjoterapeutycznej dało obiekt - o*de to the right hand*. Rysowanie lewą ręką w dziennikach - *from and to Genk* - obserwowanej rzeczywistości pozwoliło zapamiętać istotne miejsca, momenty.

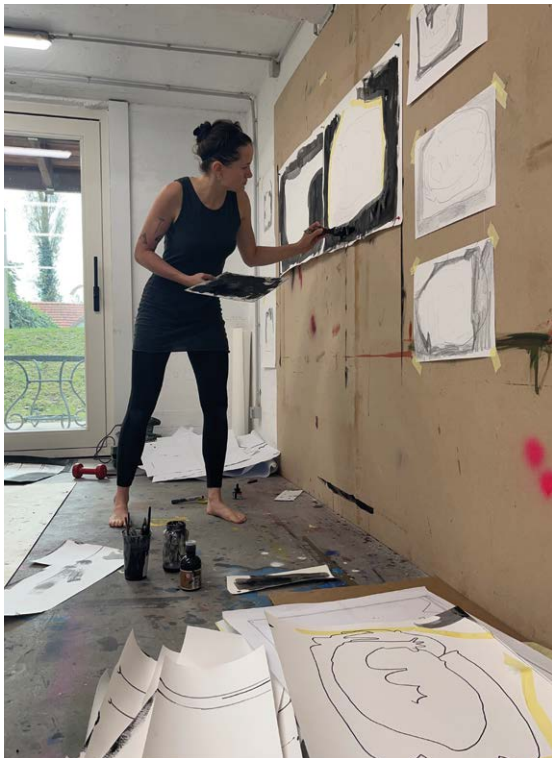

Il. 47. Proces twórczy, Le Charbonnage, Genk, Belgia 2023, źródło: archiwum prywatne

Był to swoisty *trucht* dla lewej ręki. *Na co dzień rzadko myślimy o swojej prawo- lub leworęczności. Podobnie jak nie poświęcamy nadmiernej refleksji procesowi oddychania, przełykania śliny czy trawienia. To oczywiste. Po co skupiać się na czymś, co nie wymaga naszej interwencji, co postrzegamy w kategoriach: „po prostu jest" lub „po prostu dzieje się"*[23].

23 M. A. Raczek-Karcz, *Perfekcyjna niedoskonałość lewo(z)ręczności – o tym, jak przypadek medyczny przekształcił się w projekt graficzny*, [w:] katalog *Left Hand Exercises*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2026, s. 14.

Il. 48. *Left Hand Exercises*, kadr wideo, 00:03:53, 2023-2024, źródło: archiwum prywatne

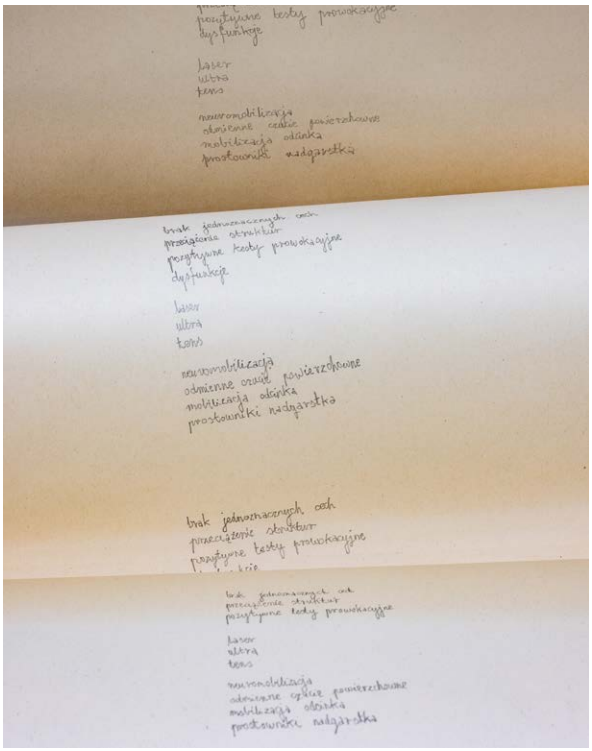

Il. 49. *ode to the right hand,* obiekt rysunkowy, 300 × 45 cm, wystawa *Left Hand Exercises 2*, BWA Tarnów, 2025, źródło: fot. Szymon Sokołowski

Il. 50. *from and to Genk*, szkicowniki, wystawa *Left Hand Exercises 2*, BWA Tarnów, 2025, źródło: fot. Szymon Sokołowski

Kolejnym etapem *ćwiczeń lewej ręki* były eksperymenty i próby opanowania umiejętności cięcia za pomocą dłut w matrycy graficznej. Powstało 6 linorytów zatytułowanych *myself and mine(r)*. Jednocześnie zrealizowałam cykl rysunków o tym samym tytule. Rysowane węglem, tuszem i ołówkiem. Znowu lewą ręką. Były one bezpośrednią rozgrzewką do linorytów. Wybrane rysunki bezpośrednio przeniosłam na matryce graficzne. Linoryty, jak i rysunki z cyklu *myself and mine(r)* przedstawiają ciało, kobiece ciało, pozbawione (znowu) portretu. *Jest ciemno, wąsko, duszno. W ustach czuć jakby posmak sadzy, coś strzela pod zębami. Ciasnota uwiera ciało, które próbuje wywalczyć dla siebie odrobinę więcej przestrzeni. Pochylone, poruszające się na kolanach stara się unieść, przyjąć inną pozycję. Obrót na plecy nie daje zasadniczej poprawy. Przykucnięcie w skuleniu także nie przynosi ulgi. (…) poniżej poziomu gruntu, powstaje seria linorytów zatytułowana myself and mine(r), w których samodeformujące się ciało próbuje ułożyć się jakoś wobec i z napierającą ścianą wyrobiska górniczego. Jak sugeruje tytuł, mamy tu do czynienia z wizualnym, a jednocześnie symbolicznym utożsamieniem artystki i górnika*[24]. Inspiracja miejscem, w którym wtedy mieszkałam - podpiwniczone mieszkanie, wraz z pracownią. Żyłam wtedy bliżej ziemi, w mieście górniczym. To swego rodzaju wizualna kopalnia autorefleksji, rodzaj autoportretów o wydobywaniu siebie, wychodzeniu na zewnątrz. Po powrocie do Polski zamknęłam pewne etapy.

Podsumowaniem rezydencji artystycznej w Belgii, była wystawa indywidualna *Left Hand Exercises* w Le Charbonnage, w styczniu 2024 roku, prezentująca zrealizowane dzieła. Ponadto, wybrane prace z projektu *Left Hand Exercises* otrzymały nagrodę Biura Wystaw Artystycznych w Tarnowie w *międzynarodowym konkursie na eksperyment w sztukach wizualnych - PRÓBA 5* w Galerii Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu (listopad 2024). Tym samym zostały włączone do kolekcji Galerii Tarasina (dokładny wykaz dzieł wskazany w katalogu *Martyna Rzepecka. Left Hand Exercises*). Ponadto grafiki i rysunki z cyklu *myself and mine(r)* znajdują się w kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą.

24 M. A. Raczek-Karcz, *Perfekcyjna niedoskonałość lewo(z)ręczności – o tym, jak przypadek medyczny przekształcił się w projekt graficzny*, [w:] katalog *Left Hand Exercises*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2026, s. 15-16.

Il. 51. *myself and mine(r),* linoryty leworęczne, wystawa *Left Hand Exercises 2*, BWA Tarnów, 2025, źródło: fot. Szymon Sokołowski

Il. 52. *myself and mine(r),* rysunki leworęczne, wystawa *Left Hand Exercises 2*, BWA Tarnów, 2025, źródło: fot. Szymon Sokołowski

Przepracowanie ciała. Ciąg dalszy (2024-2025)

Ćwiczenia lewej ręki kontynuowałam w marcu 2025 roku, uczestnicząc m.in. w dwutygodniowej rezydencji artystycznej w Muzeum Rothko w Daugavpils (Dyneburg) w Łotwie w ramach *The 13th International Latgale Graphic Art Symposium*. Podobnie jak podczas rezydencji w Belgii, udział w sympozjum potraktowałam jako przestrzeń ćwiczenia motoryki lewej ręki, ze względu na fakt, że w tym czasie prawa nie wróciła jeszcze do pełni sił.

Il. 53. *The 13th International Latgale Graphic Art Symposium,* Rothko Museum, Daugavpils, Łotwa, 2025, źródło: archiwum prywatne

Tym razem zrealizowałam mniejsze prace - trzy linoryty, których matryce zamykały się w formacie 29,7 × 21 cm, oraz jedną większą w formacie 70 × 50 cm. Porzuciłam symbolikę ciała na rzecz obserwacji otoczenia, ale też wykorzystania charakterystycznych sposobów cięcia w matrycy graficznej, by kontynuować praktykę pracy lewą ręką. Bezpośrednią inspiracją do mniejszych grafik stały się zaobserwowane, a następnie zanotowane za pomocą leworęcznego rysunku sytuacje z miejsca mojego pobytu. Rysunki zbierałam w szkicowniku, kontynuując ideę projektu *Left Hand Exercises*. Rysunkowy dziennik zatytułowałam - *from and to Daugavpils*. Ostatecznie wybrałam trzy rysunki; szczególnie związane z Muzeum Rothko, które następnie stały się bezpośrednimi projektami do matryc

graficznych. W tym szkic inspirowany realizmem Marka Rothko, od którego pochodzi linoryt *strings*. Linoryt *star* inspirowany rzeźbą - *Ko tu man gribēji pateikt?* – znajdującą się przed muzeum, autorstwa artystki Solveigi Vasiljevy. Grafika *stairs* pochodzi od szkicu niekończących się schodów, prowadzących do tymczasowego domu. *Choć wszystkie linoryty powstałe podczas sympozjum wiążą się nierozerwalnie z Dyneburgiem, to odnajdujemy w nich także echa Genk i jego kopalni. Bo czy na pewno to, co widzimy, jest autorskim przetworzeniem schodów, jak sugeruje tytuł linorytu? A może to powidok kopalnianych szybów zapisany w matrycy pamięci artystki i podświadomie uwolniony przez wytrenowaną na tego typu kształtach lewą rękę?*[25].
Jednocześnie początkiem dla grafik stał się linoryt – *skills (graphomotor)*, który jest zapisem dosłownej rozgrzewki lewej ręki, podczas której używałam powtarzalnych cięć w matrycy linorytniczej, powtarzalnych śladów, aby ćwiczyć cięcie lewą ręką. Trenując lewozręczność. *Choroba, dotykając twórcy, zmieniając sprawność jego ciała, a więc doskonałość narzędzia pracy, zmienia dzieło*[26]. Każda z grafik została włączona do kolekcji Muzeum Rothko w Dyneburgu.

25 M. A. Raczek-Karcz, *Perfekcyjna niedoskonałość lewo(z)ręczności – o tym, jak przypadek medyczny przekształcił się w projekt graficzny*, [w:] katalog *Left Hand Exercises*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2026, s. 17.

26 A. Skalska, *Sztuka chorowania*, [w:] katalog do wystawy *Choroba jako źródło sztuki*, wyd. Muzeum Narodowe w Poznaniu, 2019, s. 150.

Il. 54. proces wycinania w matrycy do grafiki *skills (graphomotor),* Rothko Museum, Daugavpils, Łotwa, 2025, źródło: archiwum prywatne

Il. 55. pracownia w Rothko Museum, *The 13th International Latgale Graphic Art Symposium,* Daugavpils, Łotwa, 2025, źródło: archiwum prywatne

Il. 56. *staris, star, strings, skills (graphomotor)*, linoryty leworęczne, wernisaż wystawy *Left Hand Exercises 2,* BWA w Tarnowie, 2025, źródło: fot. Przemysław Sroka

W latach 2024 oraz 2025 powstały grafiki cyfrowe *rest* oraz obiekty będące uzupełnieniem projektu *Left Hand Exercises*. Cykl *rest* wydrukowany na dibondzie jest pochodną procesu twórczego. Wynika z obserwacji pracowni w Belgii, jak ta zmieniała się z upływem czasu, mojego anektowania przestrzeni oraz są zapisem śladów z procesu, które w niej pozostawiałam. Grafiki są dokumentacją rysunków na podłodze pracowni, które powstały w skutek ściągania i zmywania farby, z odbitych już matryc.

Il. 57. *rest*, druk cyfrowy na dibondzie, 65 × 95 cm, 2024, źródło: archiwum prywatne

Il. 58. *rest 2 i rest 3*, 73 × 50 cm i 58 × 40 cm, wystawa *Left Hand Exercises 2*, BWA Tarnów, 2025, źródło: fot. Szymon Sokołowski

Natomiast obiekty były inspirowane bezpośrednio fechtunkiem i doświadczeniami z nim związanymi. W 2024 roku stworzyłam pracę – *narzędzie*, którą po raz pierwszy pokazywałam na wystawie *FEMIGRAPHIC* w Galerii Willa w Łodzi (2024). Obiekt w pierwszym odbiorze przypomina szermierczą broń - floret. Jednak przyglądając się bliżej, można zauważyć, że końcówka broni jest nietypowa. Obiekt *narzędzie* powstał poprzez spaw mojego narzędzia pracy - rylca od dłuta, oraz narzędzia walki - floretu. Przez lata treningów zbierałam kawałki klingi (podłużna i główna część broni), które złamałam podczas toczonych pojedynków. Kawałki te zostały ze sobą pospawane w taki sposób, aby odtworzyć długością tradycyjny floret, natomiast w miejscu tradycyjnej punty, służącej do trafień i zdobywania kolejnych punktów, została umieszczona wcześniej używana przeze mnie końcówka dłuta.

Il. 59. *narzędzie*, obiekt, wystawa *FEMIGRAPHIC*, Galeria Willa w Łodzi, 2024, źródło: archiwum prywatne

Kolejnym obiektem jest *matryca ochronna*, pokazywana m.in. na wystawie graficznego kolektywu *Magenta Research Collective - GRAPHIC SKIN* w Międzynarodowym Centrum Sztuk Graficznych w Krakowie (2025). Pretekstem do powstania obiektu, stała się moja praktyka artystyczna, w której kontynuuję założenia trwania, bycia w procesie - - opracowywanie matrycy graficznej, rycie w linoleum. Wówczas dochodzi do styku mojego ciała z ciałem graficznym - skórą - w końcu matrycą, o czym pisałam już w niniejszym autoreferacie. Podczas procesu cięcia badam strukturę matrycy linorytniczej, później w wielu przypadkach wystawiając ją na dotyk odbiorcy. Sytuując ją w ten sposób w pozycji niezależnego dzieła, w opozycji do narzędzia wykorzystywanego w tradycyjnym warsztacie graficznym. *Matryca ochronna* nawiązuje do szermierczego ochraniacza, napierśnika; stosowanego podczas pojedynków. Niewidoczny, schowany pod kolejnymi warstwami stroju. Grafika i fechtunek są dla mnie istotnymi elementami życia, wzajemnie się uzupełniającymi. Tutaj matryca graficzna staje się ochronnym pancerzem, kolejną warstwą skóry, która nosi ślad doświadczania, z drugiej strony chroni przed jego skutkami. Ostatnią, jednocześnie najnowszą pracą jest obiekt pt. *oburęczność*, stworzony bezpośrednio na wystawę *Left Hand Exercises* 2 w Biurze Wystaw Artystycznych w Tarnowie (2025). Fragment stroju szermierczego, hybryda dwóch – prawej i lewej rękawicy.

Obiekt w pewien sposób podsumowuje projekt *Left Hand Exercises*, wskazując na zdobyte umiejętności, pozwala wykorzystać warunki lub ograniczenia ciała w danym momencie.

Il. 60. *matryca ochronna*, obiekt, *Left Hand Exercises 2,* BWA w Tarnowie, 2025, źródło: fot. Szymon Sokołowski

Il. 61. *oburęczność*, obiekt, *Left Hand Exercises 2,* BWA w Tarnowie, 2025, źródło: fot. Szymon Sokołowski

Uważam, że przedstawione przeze mnie dzieła wskazane jako osiągnięcia habilitacyjne stanowią nie tylko wkład w rozwój dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, ale także są przykładem realizacji wnoszących wartość dodaną do podejmowanych w jej obrębie problemów naukowo-artystycznych.
Założenia projektu *Left Hand Exercises* opierają się na pogłębionym eksperymencie oraz poszukiwaniu nowych rozwiązań w odniesieniu do mojego dotychczasowego doświadczenia twórczego w obszarze grafiki artystycznej, technik okołorysunkowych, a także podejmowanej przeze mnie problematyki ciała i cielesności. Powstałe dzieła są bowiem rezultatem sytuacji, w której ograniczenia fizyczne ciała czasowo uniemożliwiły mi kontynuowanie pracy w dotychczasowym, znanym mi kierunku. Ograniczenie to stało się jednak punktem wyjścia do poszukiwania nowych możliwości artystycznych i przeformułowania stosowanych wcześniej praktyk. Tym samym zaprezentowane dzieła nie są jedynie konsekwencją zmiany warunków pracy, lecz efektem świadomego procesu badawczo-artystycznego, w którym ograniczenie ciała staje się czynnikiem generującym nowe strategie twórcze.

Il. 62. dokumentacja procesu twórczego, rezydencja artystyczna w Le Charbonnage, Genk, Belgia, 2023, źródło: archiwum prywatne
Il. 63. rysunek do projektu *Left Hand Exercises*, pisak, 21 × 14, 8 cm, 2023, źródło: archiwum prywatne

Epilog

Ciało działa jako pierwsza instancja wspomnień,
z jednej strony staje się nośnikiem (…)
z drugiej zaś strony aktywnie włącza się w proces (…).
Archeologia pamięci jest immanentnie cielesna,
a wspomnienia potrzebują medium, by móc pozostawić ślad[27].

27 M. Smolińska, *Masochistyczny kontrakt…*, [w:] katalog do wystawy *Choroba jako źródło sztuki*, wyd. Muzeum Narodowe w Poznaniu, 2019, s. 186.

Krótko przed wystawą *Left Hand Exercises 2* w BWA w Tarnowie otrzymałam zaproszenie od artystów i zespołu kuratorskiego Galerii Szewskiej 16 w Poznaniu przy Uniwersytecie Artystycznym im. Magdaleny Abakanowicz - Jerzego Muszyńskiego, Natalii Czarcińskiej oraz Doroty Tarnowskiej-Urbanik, do miesięcznego pobytu rezydencyjnego w przestrzeni galerii. Był sierpień 2025 roku, zaproponowałam realizację projektu, który dojrzewał we mnie od dłuższego czasu.

Il. 64. proces twórczy nad fragmentem matrycy *matka*, rezydencja artystyczna, Galeria Szewska 16, Poznań, 2025, źródło: fot. Mateusz Kowalczyk

Jako że matryca graficzna i praca nad nią jest dla mnie najważniejszym i najbardziej pociągającym mnie procesem twórczym, chciałam w dogodnym momencie i w odpowiedniej przestrzeni dokonać realizacji dzieła ponadwymiarowego. Dzieła, które wyrastałoby z miejsca mojego tymczasowego bycia. Zależało mi na przejęciu miejsca za pomocą dłut graficznych tworzeniu rysunku bezpośrednio w podłodze przestrzeni. Bo przecież linoleum to nic innego jak wykładzina, kiedyś używana w domach, teraz częściej w przestrzeniach przemysłowych i publicznych.
Rezydencja w Galerii Szewska 16 wydała mi się odpowiednim momentem i miejscem do realizacji projektu, poprzez który dosłownie dokonywałam powolnego zawłaszczania przestrzeni galerii. Tymbardziej, że po realizacji projektu *Left Hand Exercises* zmieniła się też moja świadomość ciała i wykorzystania go w procesie graficznym. Moje ciało stało się gotowe do podjęcia większego wyzwania.
Wielkoformatowa matryca graficzna wymagała gimnastyki i zmian pozycji ciała. Podłoga galerii nosiła ślad fizycznej pracy i doświadczeń, (niewyryty) odcisk mojej skóry, który ucieleśnił kolejne fragmenty podłogi, wreszcie matrycy. Projekt wymagający fizycznie, na styku przepracowania, był kolejną podjętą przeze mnie próbą obserwacji możliwości i ograniczeń mojego ciała towarzyszących procesowi twórczemu. Jednak nawracające kontuzje prawej ręki oraz wcześniejsze doświadczenia wynikające z realizacji projektu *Left Hand Exercises* sprawiły, że do realizacji projektu w Galerii Szewska 16 podeszłam w pełni świadomie i w zgodzie ze soim ciałem, które przygotowywałam do zbliżającego się wysiłku. Przed rezydencją praktykowałam wizyty u fizjoterapeuty oraz kontynuowałam wzmacnianie ciała poprzez regularne ćwiczenia, wcześniej zalecane przez terapeutę.
W trakcie trwania rezydencji ćwiczenia rozciągające i rozgrzewające pozwoliły mi na pracę nad projektem - *matryca.matka*. Równocześnie przez cały ten czas zadomawiałam się w galerii, tymczasowej pracowni, tworząc codzienne rytuały: rysując, wycinając, dobierając sposoby cięcia, opracowując kolejne fragmenty podłogi galerii. Ostatecznie zatrzymując się na momencie (wy)cięcia, zamrażając w ten sposób tradycyjny proces graficzny na etapie matrycy, macierzy, matki, wreszcie początku, który nieustannie się rozrasta. Podłoga z formy użytkowej przyjęła rolę dzieła. *matryca.matka* to projekt o i w procesie, o metaforycznym macierzyństwie w kontekście początku, kreacji, oddawania, wytwarzania, kształtowania. To wreszcie nawiązanie do moich praktyk artystycznych, w których matryca graficzna staje się dla mnie najważniejszym komponentem procesu twórczego, pełni funkcję niezależnego dzieła.

Il. 65. proces twórczy nad fragmentem matrycy *ptak*, rezydencja artystyczna, Galeria Szewska 16, Poznań, 2025, źródło: fot. Mateusz Kowalczyk

Il. 66. *matka*, ryt w podłodze galerii, rysunek tuszem, ok. 250 × 500 cm, Galeria Szewska 16, Poznań, 2025, źródło: fot. Mateusz Kowalczyk

Il. 67. *matryca.matka*, wystawa indywidualna, Galeria Szewska 16, Poznań, 2025, źródło: archiwum prywatne

Pod koniec 2025 roku wróciłam też do zawodów szermierczych (wcześniej startowałam w latach 2020-2023). Czując, że moja prawa ręka jest gotowa na większy wysiłek. Był to udział w II Pucharze Weteranów w Poznaniu oraz III Pucharze Weteranów w Warszawie, podczas których zdobyłam złoto w kategorii V0. Na początku 2026 roku był to udział w IV Pucharze Weteranów w Gdańsku, gdzie zdobyłam drugie miejsce we florecie kobiet.
Doświadczenia związane z realizacją projektu *Left Hand Exercises* pozwoliły mi na nowo zrozumieć funkcjonowanie własnego ciała oraz jego ograniczenia, tym samym pozwalając na świadome jego wykorzystanie w procesie twórczym. Równocześnie procesowanie lewozręczności wpłynęło na możliwość kontynuowania dotychczasowej aktywności artystyczno-sportowej w innym, nowym wymiarze. *Bez ułomności, jaka dotknęła prawą dłoń artystki, zapewne nigdy nie podjęłaby ona w tak szerokim i intensywnym zakresie współpracy ze swoją lewą dłonią. Tym samym nie odkryłaby i nie doświadczyłaby całego wachlarza możliwości i doznań płynących z tego faktu. To działanie doprowadziło do szczególnego upodmiotowienia ciała artystki, czyniąc je równoprawnym partnerem, ale przede wszystkim zwracając uwagę na jego rolę jako wykonawcy dzieła*[28].

28 M. A. Raczek-Karcz, *Perfekcyjna niedoskonałość lewo(z)ręczności – o tym, jak przypadek medyczny przekształcił się w projekt graficzny*, [w:] katalog *Left Hand Exercises*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2026, s. 19.

Il. 68. *my home for a month*, rysunek ze szkicownika *from and to Genk p. 1*, Belgia, 2023, źródło: archiwum prywatne
Il. 69. Proces twórczy w pracowni w Le Charbonnage, Gank, Belgia, 2023, źródło: archiwum prywatne

Il. 70. III Puchar Polski Weteranów Szermierki, Warszawa, 2025, źródło: archiwum prywatne
Il. 71. I Puchar Polski Weteranów Szermierki, Opole, 2026, źródło: archiwum prywatne

Il. 72. Proces cięcia lewą ręką w matrycy graficznej, rezydencja artystyczna w Le Charbonnage, Genk, Belgia, 2023, źródło: archiwum prywatne

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

(pełen spis znajduje się w dokumencie - *Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki*)

Od początku mojej działalności artystycznej biorę czynny udział w wystawach i projektach artystyczno-naukowych. Na początku, w trakcie trwania studiów magisterskich oraz studiów doktoranckich był to głównie udział poprzez zgłoszenia konkursowe. Obecnie, moje uczestnictwo w wystawach odbywa się głównie poprzez zaproszenia lub w ramach członkostwa w grupach artystycznych m.in. w *Magenta Research Collective* oraz *Femigraphic Collective*. W moim dorobku artystycznym, to ok. 100 wystaw zbiorowych i indywidualnych, w kraju i zagranicą. Do tej pory było to 15 wystaw indywidualnych. W tym miejscu przedstawię wybrane wystawy, istotne w kontekście mojej działalności. Natomiast pełen spis znajduje się w *Wykazie osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących wkład w rozwój dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki* (pkt. I oraz pkt. II. 3.).
Ważnym i przełomowym dla mnie wydarzeniem, jeszcze w trakcie studiów, był udział w wystawie *Grand Prix Młodej Grafiki Polskiej* w ramach *Międzynarodowego Triennale Grafiki* w Krakowie w 2012. Kolejnymi, znaczącymi wystawami były m.in. *5. Ogólnopolska Wystawa Rysunku Studenckiego - RYSOWAĆ*, Galeria Sztuki Wozownia w Toruniu (2012), w której otrzymałam 1. Nagrodę Prezydenta miasta Torunia za pracę *rysowałam - rysuję - - będę rysowała* (wideo oraz dokumentacja z działania artystycznego), *Kaliskie Biennale Rysunku i Grafiki – PRÓBA 2*, Galeria Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu (2014), w którym grafika *Trans_figuracje* 2 otrzymała wyróżnienie honorowe, oraz pierwsza wystawa indywidualna *grafika +*, w Galerii Lustro, w Mogileńskim Domu Kultury, Mogilno (2010). Podczas studiów doktoranckich były to wybrane wystawy: *Uczulenie na Kolor*, Galeria Labirynt, Lublin (2014), *5th GUANLAN - International Print Biennial*, China Printmaking Museum, Guanlan, Shenzhen (2015), *1. Ogólnopolski Konkurs Grafiki Artystycznej - - GRAFITEKA*, Galeria DAP Warszawa (2017) oraz otrzymana w nim 3. nagroda za cykl grafik *Trans_figuracje*. Ponadto wystawy indywidualne: *Smakowanie obrazem*, Galeria R w Poznaniu (2014) oraz wystawa *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością* w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu (2017), wieńcząca moje eksperymenty artystyczne w trakcie studiów doktoranckich.
Po doktoracie były to głównie udziały w wystawach poświęconych szeroko rozumianej grafice artystycznej m.in. Międzynarodowa wystawa *Grafika post-cyfrowa. Redefinicja odbitki graficznej*, Galeria Neon, ASP Wrocław (2017), *Tokyo International Mini-Print Triennial*, Tama Art University Museum, Japonia (2017), *Haugesund International Festival of Artistic Relief Printing*, Haugesund Art Gallery, Haugesund, Norwegia (2019), *XV Międzynarodowy Konkurs Graficzny im. Józefa Gielniaka* (2023) i nominacja do nagrody, *The Osten Biennale of Drawing*, the National Gallery of the Republic of North Macedonia, Skopje, Macedonia (2022) oraz *The 35th Ljubljana Biennale of Graphic Arts* - Cukrarna, Lublana, Słowenia (2023). *The Ljubljana Biennale of Graphic Arts* to jedno z najstarszych wydarzeń poświęconych grafice i działaniom okołograficznym w Europie. Miejsce dla mnie szczególnie ważne, ponieważ jeszcze podczas studiów brałam udział w wymianie naukowej

w ramach programu *Erasmus* (2011-2012), podejmując roczne studia na University of Ljubljana, Academy of fine Arts and Design (ALUO) w Słowenii w Lublanie. Udział w *The Ljubljana Biennale of Graphic Arts*, na zaproszenie kolektywu kuratorskiego z Ghany - *Exit Frame Collective*, było swoistym powrotem do Lublany. Jednocześnie dającym możliwość realizacji projektu dedykowanego idei biennale - *From the void came gifts of the cosmos* i miejscu jego realizacji - galeria Cukrarna (o realizowanym w ramach biennale projekcie *Coloring Book for Adults* pisałam we wcześniejszych fragmentach niniejszej pracy).
Na uwagę zasługują też wystawy indywidualne - *Ćwiczenia z ciała*, w Międzynarodowym Centrum Sztuk Graficznych w Krakowie (2021), *Left Hand Exercies* w Le Charbonnage, Genk w Belgii, wystawa *Rewers*, Galeria Concrete, ASP Wrocław (2024), *Left Hand Exercies 2* - BWA Tarnów (2025) oraz ostatnia wystawa indywidualna - *matryca.matka* w Galerii Szewska 16 w Poznaniu (2025). Każda z tych wystaw była prezentacją moich doświadczeń osadzonych w eksperymencie w technikach grafiki warsztatowej i rysunku oraz w procesie twórczym.
Po obronie tytułu doktory brałam udział w czterech rezydencjach artystycznych we współpracy z zagranicznymi galeriami i instytucjami oraz polskim ośrodkiem akademickim. Pierwszą rezydencję artystyczną, która dała też początek projektowi *Left Hand Exercises* przedstawionemu w niniejszej pracy jako projekt habilitacyjny, odbyłam w Le Charbonnage, w Genk w Belgii, jesienią 2023 roku. W miejscu rezydencyjnym otwartym dla młodych twórców, prowadzonym przez marszandów sztuki - Danny'ego Weckx'a i Marianne De Lise. Weckx i De Lise prowadzą Uitstalling Kube & Gallery w Genk w Belgii oraz MAD Gallery w Poznaniu. Udział w rezydencji odbył się przy wsparciu stypendialnym Instytutu Adama Mickiewicza - *Kultura polska na świecie*, oraz stypendium artystycznego Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
Innym ośrodkiem kulturalnym, z którym nawiązałam współpracę w ramach projektu rezydencyjnego, jest Rothko Museum w Daugavpils w Łotwie. Był to dwutygodniowy pobyt rezydencyjny w ramach *13th International Latgale Graphic Art Symposium* w marcu 2025 roku. Udział w rezydencji odbył się poprzez zgłoszenie konkursowe, w ramach, którego zostało wybranych 10 artystek i artystów reprezentujących różne ośrodki artystyczne: Ana Vivoda (Chorwacja), Anatolijs Šandurovs (Łotwa), Antonia-Styliani Taralli (Grecja), Caterina De Nisco (Włochy), Michele Bernardini (Włochy), Lilli-Krõõt Repnau (Estonia), Łukasz Koniuszy (Polska), Martyna Rzepecka (Polska), Sioban Piercy (Irlandia) i Sirkku Ketola (Finlandia).
Kolejną rezydencją artystyczną był miesięczny pobyt w przestrzeni Galerii Szewska 16 w Poznaniu (jesień 2025), należącej do Uniwersytetu Artystycznego im. M. Abakanowicz w Poznaniu, podczas którego realizowałam projekt *matryca.matka*.
Ostatnią rezydencją twórczą był udział w projekcie *Personal Structures*, organizowanym przez DOM Art Residence, który swoją siedzibę ma w Barcelonie w Hiszpanii. Rezydencja przyjęła formułę projektu online, gdzie przez miesiąc, w lipcu 2026 roku, udostępniałam relację na żywo z mojej prywatnej pracowni, pracując nad instalacją graficzną *wylinka*. Live streaming z procesu twórczego pokazywany był wówczas w Palazzo Bembo w Wenecji w miejscu, w którym równocześnie projekt zwieńczony jest wystawą *Personal Structures*. Ekspozycja prezentująca prace 10 artystek i artystów: Laolu NYC (Stany Zjednoczone), Jenia Granilshchikov (Francja), Trần Quang Đại (Wielka Brytania), Lilli Müller (Włochy / Niemcy), Martyna Rzepecka (Polska), Samuel Ferreiro (Portugalia), Pablo Cazares (Stany Zjednoczone), Yulia Bas (Hiszpania), Agnes Hansella (Indonezja), Sandra Bejarano (Niemcy / Hiszpania), biorących udział w cyklu rezydencji w ramach programu *DOM Art Residence*. Wystawa *Personal Structures* w Palazzo Bambo trwa od 9 maja do 22 listopada 2026 roku i jest wydarzeniem towarzyszącym 61. Biennale Sztuki w Wenecji.
Od początku mojej drogi twórczej, a więc już podczas studiów, ważne dla mnie było rozwijanie praktyki artystycznej oraz naukowej w dziedzinach sztuk wizualnych, poprzez udział w warsztatach i dedykowanych kursach. Udział otwierający jednocześnie na konfrontację z zewnętrznym środowiskiem artystycznym. Realizując te założenia, jako studentka brałam udział m.in. w międzynarodowych warsztatach rysunkowych - *Harenda 2011* i *Harenda 2012* w Zakopanem, zrzeszających studentów i wykładowców z pracowni graficznych i rysunkowych polskich oraz zagranicznych uczelni artystycznych. Ponadto, w międzynarodowym projekcie wymiany studentów uczelni europejskich - *The Paradox European Forum - Paradox City Student Project: Reactivating Central Poznań*, który

w 2015 roku organizowany był przez UAP im. M. Abakanowicz w Poznaniu, czy działania w ramach projektu *Sąsiedztwo granice bliskości*, Scena Robocza w Poznaniu (2016). Ponadto, w tym miejscu chciałabym wspomnieć o moim udziale w *Międzynarodowych Kursach - Grafika i Tkanina Artystyczna (PATA)*, organizowanych przez Akademię Sztuk Pięknych im. W. Strzemińskiego w Łodzi (2015, 2019), ze względu na to, że miały one z pewnością wpływ na obrany przeze mnie kierunek eksperymentu w dziedzinie grafiki artystycznej. W roku 2015 brałam udział w kursie *Grafika w przestrzeni*, prowadzonym przez prof. Kestutisa Vasiliunas'a - Akademia Sztuk Pięknych w Wilnie, a w roku 2019 w kursie *Grafika artystyczna w trzecim i czwartym wymiarze*, prowadzonym przez prof. Marilène Oliver - Faculty of Artsthe University of Alberta w Kanadzie.
Po obronie rozprawy doktorskiej kontynuowałam zainteresowania współczesną grafiką warsztatową oraz działania z nią związane. Istotne dla mnie stało się uczestnictwo w sympozjach naukowych i konferencjach, które pozwoliły mi na bezpośrednią wymianę doświadczeń z innymi artystkami i artystami w dziedzinie nie tylko grafiki artystycznej. Co więcej, udział w tych wydarzeniach wydawał się kolejnym ważnym etapem twórczym, zapewniającym rozwój, ale też prezentację swoich dokonań i refleksji związanych z twórczością artystyczną. Pierwszym takim udziałem był wykład połączony z prezentacją multimedialną podczas sympozjum naukowego - *Hybrydowość w grafice. Medium w poszukiwaniu swojego miejsca i czasu* w Galerii Sztuki Wozownia w Toruniu (2017), któremu towarzyszyła monografia o tym samym tytule. Znajduje się w niej artykuł mojego autorstwa zatytułowany: *Wielopoziomowa materia graficzna jako centrum zamrożenia procesu graficznego oraz przestrzeń sensualnego odbioru*. Kolejny, mój czynny udział w podobnych wydarzeniach, to *6. Międzynarodowe Sympozjum Sztuki, Nauki i Technologii Gen, Mem, Techne - Medea 2018*, w Centrum Nauki i Technologii NOESIS w Salonikach, Grecji, z wystąpieniem - *The sensual recepuon space of a work of art (Sensualna przestrzeń odbioru dzieła)*. Jednak z perspektywy czasu najbardziej wartościowy dla mnie był udział w cyklu konferencji graficznych *IMPACT – International Multi-disciplinary Printmaking, Artists, Concepts and Techniques*, który miał znaczący wpływ na moją obecną aktywność artystyczną. W 2021 roku był to udział w *IMPACT11* organizowanym przez Open Printshop w Hongkongu. Niestety ze względu na nagłą pandemię COVID-19 konferencja ostatecznie została przeniesiona w formę online. W ramach tego wydarzenia prezentowałam wystawę indywidualną – *The Exercises from the body* w formie dokumentacji zdjęć. W 2022 roku brałam już czynny udział w konferencji *IMPACT12 - - International Multi-disciplinary Printmaking, Artists, Concepts and Techniques* w Centre for Print Research, University of the West of England, w Bristolu w Anglii. W ramach konferencji prezentowałam abstrakt zatytułowany - *A Graphic Matrix — Carrier of the Sensual Trace of a Printmaker's Work (Matryca graficzna — nośnik zmysłowego śladu twórczości grafika)*. Podczas tej konferencji zostałam przypisana do panelu dyskusyjnego *Breaking Boundaries* w *Magenta Room* wraz innymi artystkami: Carolyn Craig (Australia), Katy Drake (Anglia), Irena Keckes (Guam), Fungai Marima (Anglia), Isidora Papadouli (Grecja), Katarzyna Zimna (Polska). Efektem udziału w *IMPACT12* było stworzenie przez nas międzynarodowego kolektywu graficznego - *Magenta Research Collective* zrzeszającego artystki z Anglii, Australii, Guam, Grecji i Polski. W ramach naszego kolektywu zrealizowałyśmy do tej pory dwie wspólne wystawy - *GRAPHIC SKIN* w Międzynarodowym Centrym Sztuk Graficznych w Krakowie (2025), którego byłam współkuratorką wraz z Martą Anną Raczek-Karcz, oraz *Pressure Points* w Museum of Guam (2026). Kolejna wystawa planowana jest na jesień 2026 w Galerii Jak w Poznaniu.
Ostatnim ważnym z mojej perspektywy wydarzeniem, był udział w *13th International Latgale Graphic Art Symposium* w Rothko Museum w Daugavpils w Łotwie, co połączone było z dwutygodniowym pobytem rezydencyjnym. Efektem była wystawa w Rothko Museum w Daugavpils w Łotwie, prac artystek i artystów biorących udział w rezydencji i sympozjum. W ramach udziału w tym wydarzeniu kontynuowałam realizację projektu habilitacyjnego - *Left Hand Exercises*.
Artystki i artyści wyrażają się za pomocą języka wizualnego. Rzadziej praktykują słowo pisane. W swojej działalności twórczej miałam okazję podjąć próbę i podsumować swoje twórcze poszukiwania w postaci kilku artykułów naukowych w recenzowanych monografiach. M.in. *Wielopoziomowa materia graficzna jako centrum zamrożenia procesu graficznego oraz przestrzeń sensualnego odbioru* w monografii *Hybrydowość w grafice. Medium w poszukiwaniu swego czasu i sensu* pod redakcją dra Sebastiana Dudzika

oraz dry Magdaleny Maciudzińsiej-Kamczackiej. Publikacja została wydana przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w 2020 roku. Kolejnym przykładem są rozważania poświęcone mojej praktyce rysunkowej, którą opisałam w artykule - *Rysowałam (-łem) – Rysuję – Będę rysowała(-ał). Rysowałyśmy (-liśmy) – Rysujemy – Będziemy rysowały(-li)*, w monografii *Świat z perspektywy sztuki, sztuka w perspektywie świata #Rysunek*, t. 4 pod redakcją dra hab. Marcina Jaworskiego prof. UMK oraz dry Joanny Cieślikowskiej. Publikacja została wydana przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w 2022 roku. W 2019 roku, została wydana monografia z *6. Międzynarodowego Sympozjum Sztuki, Nauki i Technologii Gen, Mem, Techne - Medea 2018*, Centrum Nauki i Technologii NOESIS w Salonikach w Grecji. Monografia wydana przez Akademię Sztuki w Szczecinie. Artykuł *The sensual reception space of a work of art (Sensualna przestrzeń odbioru dzieła)*, dotyczył analizy i prezentacji dzieła doktorskiego, instalacji - *Przestrzeń synestezji….*
Pisanie podobnych artykułów jest dla mnie okazją do podsumowań i uporządkowania myśli towarzyszących procesowi twórczemu. Możliwością powrotu do założeń i konfrontacją, co w procesie udało się uzyskać lub stworzyć zupełnie na nowo. Jednocześnie wymianą doświadczeń z innymi artystkami i artystami, ponieważ większość monografii towarzyszyła konferencjom, w których brałam udział.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę

Osiągnięcia dydaktyczne mają swój początek z czasu studiów doktoranckich (2013-2017), kiedy to w ramach praktyk zawodowych, współprowadziłam zajęcia z prof. Jędrzejem Gołasiem oraz drą hab. Katarzyną Łyszkowską prof. UMK w ramach przedmiotu Rysunek projektowy oraz Rysunek użytkowy na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. Po obronie rozprawy doktorskiej przez 3 lata (2017-2020), byłam asystentką w Pracowni Grafiki Cyfrowej prof. Arkadiusza Marcinkowskiego na Akademii Sztuki w Szczecinie, gdzie współprowadziłam zajęcia dla studentów kierunku Grafika oraz Architektura wnętrz. W tym czasie towarzyszyłam studentom w realizacji dyplomów artystycznych w roli promotora pomocniczego, recenzowałam trzy dyplomy magisterskie (w roku 2018 dyplomy magisterskie studentów: Eweliny Maksymiuk i Mateusza Wojciechowskiego, na kierunku Grafika oraz w 2019 roku, dyplom magisterski studentki Justyny Kwidzyńskiej, na kierunku Grafika).
W latach 2017-2019 rozpoczęłam pracę na stanowisku adiunktki na kierunku Architektura wnętrz na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, gdzie prowadziłam zajęcia z Podstaw Projektowania graficznego. Obecnie od 2020 roku związana jestem zawodowo z Wydziałem Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz z Collegium Da Vinci w Poznaniu. Z drugą uczelnią od 2018 roku, gdzie prowadzę autorski przedmiot Grafika warsztatowa oraz zajęcia z Rysunku dla studentów pierwszego roku kierunku Grafika. W Toruniu prowadzę zajęcia z Rysunku projektowego, Rysunku użytkowego i ilustracji na kierunku Sztuka mediów i edukacja wizualna oraz Rysunek dla pierwszego roku Grafiki. Ponadto w latach 2020-2024 był to przedmiot Rysunek odręczny oraz w latach 2024-2026 autorski przedmiot ogólnouniwersytecki prowadzony w języku angielskim - *Basic tools in design and illustration*. Na każdej z uczelni moje zajęcia spotykały się pozytywnymi opiniami studentów, w Collegium Da Vinci w Poznaniu od kilku lat zajmuję pierwsze pozycje w rankingu wyróżnionych wykładowców. Natomiast w roku akademickim 2024/2025 byłam nominowana przez studentów Wydziału Sztuk Pięknych w plebistycie *VI Charytatywna Gala Copernicana UMK* w Toruniu w kategorii: *Powołany do nauczania - - najlepszy wykładowca*. Ponadto od 2024 roku jestem opiekunką studenckiego Koła artystyczno-naukowego *Kontur* na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu. Od 2022 roku jestem promotorką 5 dyplomów magisterskich oraz 10 dyplomów licencjackich na kierunku Sztuka mediów i edukacja wizualna na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, a od 2021 roku promotorką 51 dyplomów licencjackich na kierunku Grafika w Collegium Da Vinci w Poznaniu.

Dokładny wykaz prowadzonych prac dyplomowych (od dat najnowszych):

- Dyplomy licencjackie na kierunku Sztuka mediów i edukacja wizualna, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu:

2026

1. Franciszek Bołądź — *Dzisiaj jestem*

2025

2. Jakub Borcoń — *Niebo*
3. Antoni Prusinowski — *Pejzaż współczesny*
4. Martyna Górna — *neurocje*
5. Kseniia Brylliantova — *Ilustracje do wybranych fragmentów Odysei*
6. Tetiana Samokish — *Asymilacja*

2024

7. Julia Piekutowska — *Lata 20.*
8. Maja Rusek — *Te dni*

2023

9. Weronika Stawicka — *O ciele*

2022

10. Inna Petrova — *Samali – projekt postaci do gier i animacji*

- Dyplomy magisterskie na kierunku Sztuka mediów i edukacja wizualna, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu:

2026

1. Maja Rusek — *O samotności*

2024

2. Apolonia Przybyszewska — *Zatrzymanie*
3. Urszula Gawrych — *Przechodnik po Mokrem*

2023

4. Miłosz Kurtys — *Nostalgia*

2022

5. Patrycja Nowatkowska — *Anatta – interpretacje*

- Dyplomy licencjackie na kierunku Grafika, Collegium Da Vinci w Poznaniu:

2026

1. Julia Zandecka — „Gołębi przewodnik turystyczny" – *cykl plakatów i pocztówek do wybranych polskich miast*
2. Paulina Poszwa — „Oswajanie stresu związanego z nowymi doświadczeniami" – *ilustrowana książka artystyczna dla dzieci*
3. Ivan Umanets — „Pejzaże wojny" – *seria prac malarskich wraz z identyfikacją wizualną wystawy*
4. Mikołaj Konieczny — „Tradycja ukryta w szkle" - *Hybrydowy proces tworzenia bombek łączący klasyczne dmuchanie z nowoczesną technologią*
5. Martyna Wróbel — „She." – *seria prac fotograficznych wraz z identyfikacją wizualną wystawy*
6. Anita Danilewicz — „Przesunięcie" - *projekt zina*
7. Dagmara Futro — „Wpływ doświadczeń życiowych na proces twórczy artysty" – *projekt zinu*
8. Zuzanna Baranowska — „They Watch" – *projekt zinu*

2025

9. Karina Lasek — *Plakat cyrkowy jako sztuka: reinterpretacja komercyjnego medium wizualnego*
10. Magda Balul — „Wazony Artemidy" – *identyfikacja wizualna projektu społecznego dedykowanego osobom w spektrum autyzmu*
11. Julia Ciuraj — „Czego boją się dzieci? Sny i wspomnienia" – *książka autorska*

12. Karolina Maćkała — *Seria plakatów oraz elementy identyfikacji wizualnej dla Palmiarni Poznańskiej*
13. Daria Khiliyenko — „Love the Unloved" – *książka autorska*
14. Zofia Wojciechowska — „Roszpunka" – *seria ilustracji do książki*
15. Iga Patynowska — „Odbicie" – *koncept gry fabularnej z elementami fantastyki i baśni*
16. Natalia Mokrzycka — „Swapper" – *cykl plakatów promujących inicjatywę wymiany usług*
17. Barbara Rymarska — „Dziesięciu wśród nas" – *autorski projekt breloków do kampanii społecznej na temat zdrowia psychicznego*
18. Katarzyna Lipna — „I co dalej?" – *plakat społecznie zaangażowany*
19. Martyna Plenzler — „Kontrasty barwne" – *cykl plakatów na podstawie autorskich prac malarskich*
20. Natalia Zybała — „Podróż do środka" – *realizacja animacyjna*
21. Martyna Lewandowicz — „Borana" – *identyfikacja wizualna firmy produkującej zioła do kąpieli*
22. Martyna Seweryn — *Kolekcja autorskich wzorów na kubki i filiżanki*

2024

23. Danylo Shulha — „Childhood Friends" – *cykl plakatów animowanych*
24. Oleksandra Draganova — „JA – atlas emocjonalny" – *cykl zinów*
25. Olha Kucherova — „Kiedy miałam 18 lat..." – *projekt wystawy wraz z identyfikacją wizualną*
26. Mariia Pryshedko — *Książka autorska o mitologii ukraińskiej*
27. Anastazja Szpoper — „Nie zamykaj oczu" – *cykl plakatów o snach*
28. Roksana Szymańska — *Identyfikacja wizualna autorskiej marki odzieżowej inspirowanej słowiańskimi tradycjami*
29. Gabriela Sommerfeld — „My, Queer" – *zin*
30. Zofia Kotlarska — „Nadzieja" – *cykl plakatów na temat wpływu religii na społeczeństwo*
31. Adrianna Wandolska — *Concept art autorskiej postaci Skeleta wraz z atrybutami i światem*
32. Joanna Lechna — *Kampania społeczna na temat wpływu przemysłu zwierzęcego i rolnictwa na bioróżnorodność*
33. Joanna Czaplińska — *Kalendarz polskich obrzędów ludowych*
34. Weronika Kubaszewska — „Bogowie. Ingerencja człowieka w życie zwierząt" – *cykl plakatów*
35. Kacper Kościański — „Baśnie zapomniane" – *książka autorska dla dorosłych*
36. Milana Striuk — *Identyfikacja wizualna firmy Tintmaker*
37. Diana Panasiuchenko — „Wspomnienia rodzinne" – *książka autorska*
38. Jakub Szerment — *Identyfikacja kolektywu rowerowego Chain Link*
39. Natalia Konieczna — *Cykl plakatów artystów muzyki alternatywnej*
40. Michał Borejszo — „Złoty Kruk" – *projekt postaci concept art jako formy ekspresji*
41. Patrycja Szymczak — „Ślepnąc od dźwięków" – *cykl grafik inspirowanych subkulturą Tekkno*
42. Urszula Betka — „Emocje" – *cykl ilustracji oraz zin o różnych stanach emocjonalnych*

2021

43. Krzysztof Biegun — *Projekt katalogu do autorskiego cyklu rysunkowego pt.* „POM"
44. Krzysztof Jahns — *Identyfikacja wizualna firmy Felipe – renowacja mebli*
45. Arkadiusz Kaczor — „Popioły i popiołki" – *książka artystyczna jako wyraz ekspresji w projektowaniu graficznym*
46. Ewelina Wieczorek — „Duality" – *film animowany oraz cykl rysunkowy*
47. Olaf Zoneman — „Grammatik: Światła Miasta" – *wydawnictwo kolekcjonerskie*
48. Polina Tushynska — *Identyfikacja wizualna autorskiej marki odzieżowej Aestain*
49. Kateryna Mitnitska — „Crystal Castles (2008)" – *cykl ilustracji*
50. Oleksandra Kuznetsova — „Notatka z niepamięci" – *realizacja wystawy online wraz z oprawą graficzną*
51. Tomasz Górny — „Niebezpieczeństwo, a pasja" – *publikacja wydawnicza poświęcona sztuce graffiti w Poznaniu*

Ponadto, na Wydziale Sztuk Pięknych w Toruniu recenzowałam 8 dyplomów na kierunku Sztuka mediów i edukacja wizualna, a w Collegium Da Vinci w Poznaniu 41. prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia, na kierunku Grafika:

- Recenzje do dyplomów magisterskich na kierunku Sztuka mediów i edukacja wizualna, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu:

2022

1. Gabriela Kuźdrzał — *Żabrokur*

2021

2. Patrycja Poznańska — *Rozpęd*
3. Alicja Głowania — *Synkretyczne rozmowy we/wnętrzne*

2020

4. Natalia Naklicka — *Disney* „2.0"

- Recenzje do dyplomów licencjackich na kierunku Sztuka mediów i edukacja wizualna, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu:

2026

5. Nikola Muszytowska — *Nic mi więcej nie potrzeba*
6. Kinga Tecmer — *Wstęga życia*

2024

7. Dominika Paszkowska — *Nostalgia*

2022

8. Apolonia Przybyszewska — *Trzy Gracje*

- Recenzje do dyplomów licencjackich na kierunku Grafika, Collegium Da Vinci w Poznaniu:

2026

1. Anastasia Dumkevych — „Funkcja a dekoracja" – *projekt autorskiej talii kart inspirowanej mitologią nordycką*
2. Hanna Kaczmarczyk — „Noc wigilijna" – *picturebook*
3. Zuzanny Walczak — „Dragtionary" – *projekt graficzny ilustrowanego słownika terminów drag*

2025

4. Anhelina Zalutskaya — *Skuteczność perswazyjna komunikatu wizualnego na przykładzie serii autorskich plakatów społecznych - Wolność słowa w kraju*
5. Dariusz Samczuk — „Cyperpunkowy pościg za ideałami" – *koncepcja wydawnicza serii komiksów*
6. Joanna Tomaszewska — „Winogrady młodych Poznaniaków" – *autorska publikacja artystyczna*
7. Damian Niemiro — „Turpizm w życiu codziennym" – *książka ilustrowana*
8. Anna Szymanowska — „Zioła i ich zastosowanie" – *książka autorska*
9. Katarzyna Jądrzyk — „Pawsitevely Adorable" – *kalendarz książkowy na rok 2026*
10. Natalia Wąsowicz — „Z rąk do rąk" – *ilustrowany przewodnik po tradycyjnym polskim rękodziel*
11. Viktoriia Bilovus — *Film animowany o kolażowej konstrukcji w oparciu o zdjęcia i pamiątki rodzinne*

12. Patrycja Tomczyk — „My z pogranicza" – *seria plakatów ilustrująca emocje osobowości borderline*
13. Tymofii Honcharuk — „Powiązane" – *seria fotograficzna na temat emocji*
14. Milena Apanasevich — *Opracowanie graficzne kart tarota inspirowanych folklorem Japonii*
15. Sandra Grewling — „Siedem kręgów patriarchatu" – *książka autorska o interpretacji siedmiu grzechów głównych w kontekście kobiecych doświadczeń w małżeństwach*
16. Emilia Błaszak — *Film animowany – fikcyjny dokument inspirowany zdjęciami z teleskopu, mikroskopu i naturalnego środowiska*
17. Alicja Ambrosowicz — „Nightmare" – *autorski komiks na temat lęków i słabości*
18. Zuzanna Staniszewska — „Design dla najmłodszych" – *autorska książka ilustrowana*

2024

19. Alicja Danilecka — *Wpływ kontekstu historycznego na medium komiksu. Projekt komiksu autorskiego*
20. Aleksandra Nowakowska — „Edukacja ekologiczna dla nastolatków" – projekt kampanii społecznej
21. Alina Podoliakina — „Na obcej ziemi" – *realizacja filmu eksperymentalnego*
22. Maja Hornowska — „Działania okołomuzyczne" – *sylwetki ikonicznych kobiet muzyki i ich wpływ na społeczeństwo w serii plakatów autorskich*
23. Daria Marciniak — *Mural dotyczący* „dzieci wojny"
24. Natalia Senftleben — „Zostań psim bohaterem" – *kampania społeczna na temat schronisk dla zwierząt*
25. Weronika Sturlis — „Czy androidy śnią o elektrycznej miłości próbując zrozumieć miłość do robotów i hologramów" – *interaktywna książka*
26. Olha Voitsekhovych — *Projekt zinu* „Wojenny sekret"
27. Hanna Krystkiewicz — „Pamiętnik" – *zbiór wierszy*
28. Olga Kaczmarek — „Twenty One Pilots"
29. Anastasiia Riabokonova — *Grafika koncepcyjna nowych postaci do gry Mortal Kombat*
30. Kyrylo Sikoza — „Ludzkie okrucieństwo" – *komiks autorski*
31. Anna Bartkowiak — *Poznańskie rynki i targowiska — seria plakatów promująca lokalnych sprzedawców i miejski koloryt*
32. Mateusz Skorupiński — „Nimbus: Initium" – *seria ilustracji*

2023

33. Natalia Biadasz-Michalska — *Identyfikacja wizualna kampanii społecznej na rzecz bezdomności zwierząt* „Zapomniani sąsiedzi"
34. Szymon Klepuszewski — *Projekt gry karcianej* „Zapiekanka"
35. Nicole Mrotek — *Identyfikacja wizualna kampanii uświadamiającej temat gadżetów erotycznych*
36. Krzysztof Buś — „Protest". *Wystawa fotografii*
37. Paulina Ciemniecka — „ReTo powiedz jak ty tak umiesz" – *rozwój polskiego artysty rapowego w kontekście twórczym*
38. Agnieszka Mamińska — „Grzyby". *Rozmycie między tym, co rzeczywiste, a tym co wyobrażone*
39. Alicja Kołodziejczyk — „Moja przyjaciółka D3PR3SJA" – *ilustrowany zin*
40. Jakub Stawicki — *Płaszczyzna – Litera – Przestrzeń*
41. Dominika Nowak — *Seria plakatów poświęconych problemom ekologicznym*

Obok działalności dydaktycznej za wartościowe i ważne osiągnięcie organizacyjne popularyzujące sztukę uważam współkuratorowanie (od 2022 roku), wraz z dr hab. Aleksandrą Sojak-Borodo prof. UMK, biennale rysunku - *Międzynarodowa Wystawa Rysunku Studenckiego - RYSOWAĆ*, odbywającego się w Galerii Sztuki Wozownia w Toruniu. Wystawa powstała z inicjatywy prof. Bogdana Chmielewskiego i organizowana jest od 2008 roku przez Katedrę Rysunku WSzP UMK w Toruniu. Podczas studiów doktoranckich w roku 2016 odpowiedzialna byłam za identyfikację wizualną wystawy oraz projekt katalogu. Od 2020 na stałe odpowiadam za projekty graficzne (znak, plakat, katalog, materiały promocyjne) do *Międzynarodowej Wystawy Rysunku Studenckiego - - RYSOWAĆ*. Współorganizowałam również wydarzenia towarzyszące wystawie, m.in. dwudniowe sympozjum rysunkowe w Galerii Sztuki Wozownia w Toruniu (2024 i 2026), którego celem jest wymiana doświadczeń oraz dialog pomiędzy wykładowczyniami i wykładowcami, studentkami i studentami reprezentującymi różne ośrodki artystyczne na temat znaczenia i kondycji współczesnego rysunku.
Ponadto jestem organizatorką i kuratorką wystaw studenckich m.in. *Spojrzenia* oraz *Spojrzenia 2* w Galerii Rotunda, CDV w Poznaniu (2021 oraz 2023), prezentujących prace powstałe w ramach prowadzonego przeze mnie przedmiotu Grafika warsztatowa czy wystawy *Pamiątka* w Galerii S, Katedra Intermediów WSzP Umk Toruń (2025), *Pamiętnik* w Galerii 011 w Akademickim Centrum Kultury i Sztuki „Od Nowa" w Toruniu (2023). Wystawy prezentowały realizacje studenckie osadzone w rysunku projektowym. Natomiast jeszcze w trakcie trwania studiów doktoranckich kuratorowałam wystawę - - *NATURALNIE*. Wystawę doktorantek i doktorantów WSzP w Toruniu w Galerii Związku Polskich Artystów Plastyków (2016). Wystawa towarzyszyła wówczas *Ogólnopolskiej Wystawie Rysunku Studenckiego - RYSOWAĆ NATURALNIE*, w Galerii Sztuki Wozownia w Toruniu.
Z perspektywy artystki ale też pedagożki uważam za istotny aspekt w mojej działalności zawodowej autorstwo oraz prowadzenie licznych warsztatów artystyczno-edukacyjnych, we współpracy z różnymi ośrodkami artystycznymi. Doświadczenie to z pewnością wpłynęło na pracę w roli wykładowczyni, ale też obrany kształt działalności artystycznej, w której pojawia się wątek haptyczny oraz zaproszenie odbiorcy do wejścia w proces twórczy. Były to warsztaty do wystaw podczas pracy w Dziale Edukacji w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu (2014-2018), do wybranych wystaw w Centrum Kultury Zamek w Poznaniu np. *Autoportret z warkoczem – pracownia portretowa do wystawy Frida Kahlo i Diego Rivera. Polski kontekst* (2017-2018), *POCHWAŁA WOLNOŚCI - - warsztat rodzinny do wystawy Pokój na świecie zaczyna się przy rodzinnym stole* (2018) oraz warsztaty dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu *5 zmysłów* na zaproszenie Stowarzyszenia Edukacyjnego MCA w Poznaniu (2019, 2020).

7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6 wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej

Z mojego punktu widzenia warte uwagi są działania o innym charakterze, jednak równie wartościowe oraz mające znaczący wpływ na moją karierę zawodową. Od 2021 współtworzę międzynarodowy kolektyw artystyczny *Magenta Research Collective* z artystkami, graficzkami: Carolyn Craig (Australia), Katy Drake (Anglia), Irena Keckes (Guam), Fungai Marima (Anglia), Isidora Papadouli (Grecja), Katarzyna Zimna (Polska), w ramach którego zależy nam na umacnianiu pozycji kobiet w środowisku graficznym. Jednocześnie wchodzimy we wzajemny dialog o współczesnym znaczeniu grafiki i towarzyszącym jej eksperymencie - jak jest postrzegana i wykorzystywana na świecie. Skupiamy się w naszych wspólnych badaniach na zagadnieniu matrycy, możliwości powielania, multiplikacji, ale też w znaczeniu feministycznym matrycy jako macierzy. Podejmując te zagadnienia, zorganizowałyśmy wystawy - *GRPAHIC SKIN* w Polsce oraz *Pressure Points* w Guam (o których pisałam wcześniej w niniejszej pracy). Ponadto, podejmując wątek wymiany doświadczeń artystycznych, od 2024 wraz z trzema artystkami: Ana Vivoda, Irena Keckes oraz Katarzyna Zimna, współtworzę *Femigraphic Collective*, w ramach którego stworzyłyśmy dwie wystawy - *FEMIGRAPHIC* w Galerii Willa, Miejskie Galerie Sztuki w Łodzi (2024) oraz *The Serpentine Flow: Women Beyond Borders* w CAHA - Guam Council on the Arts and Humanities Agency w Guam (2026). Założeniem tego kolektywu jest szeroko rozumiana współpraca, próba przełamywania barier w autonomicznym procesie na rzecz wzajemności i solidarności twórczej.

Znaczącym wydarzeniem w mojej działalności artystycznej był udział w performance'ie *Ja, artystka wizualna* w Galerii Wozownia w Toruniu (2022) na zaproszenie Izabelli Gustowskiej, podczas wernisażu wystawy artystki *Manifesty Izy G.*. Udział w roli współperformerki miał dla mnie szczególne znaczenie, ponieważ moje działanie opierało się na osobistym doświadczeniu związanym z aktywnym uprawianiem szermierki. Wykorzystując znajomość techniki fechtunku i schematów walki, odtwarzałam kolejne sekwencje pojedynku, będące odpowiedzią i reakcją na manifest odczytywany przez Izabellę Gustowską podczas performance'u.

Innym ważnym działaniem, mającym realny wpływ na moją działalność zawodową jest członkostwo i współtworzenie *Fundacji Kulturalnej Rys*, którą założyłyśmy z artystką Aleksandrą Sojak-Borodo, kuratorką i historyczką sztuki Natalią Cieślak oraz kulturoznawczynią Kamilą Neuman. Fundacji, której celem jest propagowanie szeroko rozumianego rysunku, nie tylko w środowisku artystycznym, poprzez warsztaty i spotkania. Głównym założeniem fundacji jest współorganizowanie *Międzynarodowej Wystawy Rysunku Studenckiego - RYSOWAĆ* oraz wydarzeń towarzyszących.

Chcąc rozwijać doświadczenie naukowe oraz zdobywać nowe umiejętności w tej dziedzinie, aplikowałam do roli ekspertki w *Ewaluacji Jakości Kształcenia w Szkołach Doktorskich*. W efekcie konkursu prowadzonego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego - - Departament Nauki, na początku 2026 roku brałam udział w wizytacji oraz tworzeniu raportu na temat kondycji Szkoły Doktorskiej na Politechnice Koszalińskiej.

W tym miejscu chciałabym również wspomnieć o otrzymanych stypendiach, zarówno będących wyróżnieniem za dotychczasową działalność naukowo-artystyczną oraz wsparciem w realizacji konkretnych projektów artystycznych. W roku 2012 byłam laureatką Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla studentów za wybitne osiągnięcia

artystyczne i naukowe, natomiast w 2015 roku Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla doktorantów za wybitne osiągnięcia artystyczne i naukowe. Ponadto w roku 2017 otrzymałam Stypendium Santander Universidades dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu za osiągnięcia w pracy na rzecz społeczności uniwersyteckiej, we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, oraz szczególne osiągnięcia naukowe. Ponadto jestem laureatką stypendiów wspierających konkretne projekty artystyczne, są to m.in. Stypendium Miasta Torunia w dziedzinie kultury (2013, 2017), Stypendium Artystyczne Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego (2017, 2023) oraz Stypendium *Kultura Polska na Świecie*, Instytutu Adama Mickiewicza (2020, 2023). Potwierdzeniem mojego zaangażowania w rozwój naukowo-artystyczny w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki jest otrzymana nagroda indywidualna pierwszego stopnia Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu dla nauczycieli akademickich za znaczące osiągnięcia naukowo-artystyczne w 2022 roku oraz ww. nagroda drugiego stopnia w 2026 roku.

Bibliografia

M. Bakke, *Ciało otwarte. Filozoficzne reinterpretacje kulturowych wizji cielesności*, Wydanictwo Naukowe IF UAM, Poznań 2000

S. Dudzik, *Język procesu we współczesnej grafice polskiej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2022

D. Folga-Januszewska, w: *Katalog 4 Triennale Grafiki Polskiej*, Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, Katowice 2000

M. Gołaszewska, *Estetyka pięciu zmysłów*, Wydanictwo Naukowe PWN, Warszawa-Kraków 1997

K. Kulpińska, *Matryce, odbitki - ślady kobiet*, Wydanictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2017

E. Łączyńska-Widz, Ruch. *O energii czarno-białych prac Martyny Rzepeckiej*, [w:] *Left Hand Exercises*, Wydanictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2026

M. Pałka, *Matrix - reaktywacja matrycy, Zeszyt Artystyczny* (BGS 1999–2009/Grafika), nr 20, Wydawca: Uniwersytet Arystyczny im. m. Abakanowicz w Poznaniu, Poznań 2010

M. A. Raczek-Karcz, *Perfekcyjna niedoskonałość lewo(z)ręczności – o tym, jak przypadek medyczny przekształcił się w projekt graficzny*, [w:] *Left Hand Exercises*, Wydanictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2026

M. Rogowska-Stangret, *Ciało - poza Innością i Tożsamością*, Fundacja Terytoria Książki, Gdańsk 2016

M. Rzepecka, *Left Hand Exercises*, Wydanictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2026

M. Rzepecka, *Przestrzeń synestezji - narzędzie do oswajania z cielesnością* [niepublikowana rozprawa doktorska], Toruń 2017

A. Skalska, *O wystawie*, [w:] katalog do wystawy *Choroba jako źródło sztuki*, wyd. Muzeum Narodowe w Poznaniu, Poznań 2019

Sz. Wróbel, *Czas chatbotów, leworęczności i ugłośnionej wspólnoty*, [w:] katalog do wystawy *PRÓBA 5 - międzynarodowy konkurs na eksperyment w sztukach wizualnych*, wyd. Galeria Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu, Kalisz 2024

35th Ljubljana Biennale of Graphic Arts, International Centre of Graphic Arts (MGLC), Ljubljana 2023

PODPIS ZAUFANY
MARTYNA MONIKA
RZEPECKA
14.11.2026 00:36:13 GMT+1
Dokument podpisany elektronicznie podpisem zaufanym

Martyna Rzepecka

(podpis wnioskodawcy)